

Powiat Jędrzejowski

INFORMACJA O STANIE ZDROWIA NA TERENIE POWIATU JĘDRZEJOWSKIEGO za 2024 r.

I. Wprowadzenie.....	3
1.1. Podstawowe definicje.....	6
II. Wybrane zagadnienia demograficzne.....	8
2.1. Ludność Powiatu Jędrzejowskiego.....	8
2.2. Urodzenia żywe.....	9
2.3. Umieralność.....	10
2.4. Przyczyny zgonów.....	14
III. Organizacja opieki zdrowotnej w Powiecie Jędrzejowskim.....	14
3.1. Działalność podstawowej opieki zdrowotnej w Powiecie Jędrzejowskim.....	14
3.2. Nocna i świąteczna opieka zdrowotna w Powiecie Jędrzejowskim w 2023 r.....	17
3.3. Opieka zdrowotna nad uczniami	18
3.4. Ambulatoryjna opieka specjalistyczna w Powiecie Jędrzejowskim.....	19
3.5. Pakiet onkologiczny w Powiecie Jędrzejowskim	21
3.6. Lecznictwo szpitalne w Powiecie Jędrzejowskim.....	22
3.7. Stacja Dializ.....	30
3.8. Funkcjonowanie aptek na terenie Powiatu Jędrzejowskiego.....	31
IV. Sytuacja zdrowotna mieszkańców Powiatu Jędrzejowskiego.....	32
4.1. Stan zdrowia mieszkańców Powiatu Jędrzejowskiego.....	32
4.2. Wybrane zagadnienia z sytuacji epidemiologicznej w Powiecie Jędrzejowskim.....	35
4.3. Programy profilaktyczne realizowane i finansowane przez NFZ	38
4.4. Honorowe krwiodawstwo.....	39
V. Zakończenie.....	42
VI. Spis tabel.....	44
VII. Spis wykresów	45

I. Wprowadzenie

Zdrowie rozumiane jako stan pełnego dobrostanu fizycznego, psychicznego i społecznego, a nie tylko brak choroby, jest kluczowym czynnikiem mającym wpływ na dobrobyt jednostek i zbiorowości. W związku z tym ochrona zdrowia jest jednym z najważniejszych zadań stawianych przed władzami publicznymi, wymagającym prowadzenia odpowiedzialnej i skutecznej polityki zdrowotnej. Zadania te realizuje system ochrony zdrowia, na który składają się wszystkie organizacje i instytucje oraz zasoby, formalnie nastawione na poprawę, utrzymanie lub przywracanie zdrowia. System ten obejmuje zarówno świadczenia skierowane do jednostek udzielane w ramach opieki zdrowotnej, jak i te, adresowane do zbiorowości obejmujące działania związane z promocją zdrowia i profilaktyką oraz działania, które mają wywrzeć wpływ na polityki i inne sektory w tym celu, aby uwzględniać społeczne, środowiskowe i ekonomiczne determinanty zdrowia.

Cele stawiane przed współczesnymi systemami zdrowia to nie tylko poprawa stanu zdrowia populacji, ale także niwelowanie występujących nierówności zdrowotnych, zaspokajanie oczekiwań społecznych oraz zapewnianie bezpieczeństwa finansowego jednostkom w sytuacjach choroby. Osiąganie tych celów, mimo angażowania przez systemy ochrony zdrowia znacznych zasobów ludzkich i finansowych, jest coraz trudniejsze. Dzieje się tak między innymi w związku z przemianami demograficznymi polegającymi na starzeniu się społeczeństwa, wzrastającymi potrzebami zdrowotnymi i oczekiwaniami społecznymi co do standardu opieki oraz rosnącymi w niekontrolowany sposób kosztami technologii medycznych. Problemy te stanowią wyzwanie również dla polskiego systemu ochrony zdrowia.

Głównym celem systemów ochrony zdrowia jest zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego. Cel ten realizowany jest poprzez zaspokajanie potrzeb zdrowotnych, które można podzielić na potrzeby indywidualne oraz potrzeby zbiorowe. Indywidualne potrzeby zdrowotne to potrzeby wynikające z chorób, niedomagań, wypadków, czyli tzw. wyrażone potrzeby zdrowotne (choć system powinien brać pod uwagę istnienie również tzw. rzeczywistych potrzeb zdrowotnych, nie zawsze ujawniających się dostatecznie wcześnie, i zaspokajając je z własnej inicjatywy). Z kolei zbiorowe potrzeby zdrowotne obejmują warunki życia, pracy, zamieszkania, odżywiania, wypoczynku, a nawet chorowania i wszelkie inne aspekty życia zbiorowego, które minimalizują, jeśli nie eliminują, jakiejkolwiek ryzyko utraty zdrowia.

Systemy ochrony zdrowia w poszczególnych państwach różnią się w zależności od regionu oraz ekonomicznego, politycznego i historycznego kontekstu, w którym funkcjonują. Mimo występujących różnic w systemach ochrony zdrowia, ze względu na funkcje i obszar działania można (za WHO) wyróżnić cztery elementy, tj. opiekę zdrowotną, zapobieganie chorobom, promocję zdrowia oraz międzysektorową współpracę na rzecz

zdrowia. Tym elementom odpowiadają określone działania. W uproszczeniu opieka zdrowotna to świadczenie usług dla jednostek w ramach medycyny leczniczej i medycyny naprawczej. Zapobieganie chorobom i promocja zdrowia to świadczenie usług dla populacji, w tym ochrona przed chorobami; zagrożeniami środowiska przyrodniczego i środowiska pracy czy też zagrożeniami wynikającymi z niekorzystnych warunków społecznych. Z kolei międzysektorowa współpraca na rzecz zdrowia to działania w różnych sektorach w celu modyfikacji społecznych, środowiskowych i ekonomicznych uwarunkowań zdrowia. Istnieje powszechne przekonanie, że wymienione cztery elementy są równoważne. Niemniej daje się zaobserwować tendencję do zawężania problematyki systemów ochrony zdrowia do problematyki systemów opieki zdrowotnej. Cel systemu ochrony zdrowia, jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego, jest celem ogólnym.

Współczesne systemy ochrony zdrowia stoją w obliczu wielkich wyzwań związanych między innymi ze starzeniem się społeczeństwa, wzrostem zapotrzebowania na świadczenia, kosztami technologii medycznych, wzrostem oczekiwań społecznych oraz z nierównościami. Systemy ochrony zdrowia powinny być więc dostosowane do potrzeb zdrowotnych konkretnej populacji, które w istotnym stopniu wynikają z jej sytuacji zdrowotnej. Samoocena stanu zdrowia znajduje odzwierciedlenie w częstości korzystania z opieki zdrowotnej. Można zauważyć, że w Polsce wraz z wiekiem wyraźnie rośnie odsetek osób chorujących przewlekle i potrzebujących opieki medycznej.

Według WHO dla prawidłowego funkcjonowania systemu ochrony zdrowia konieczne jest zapewnienie właściwej liczby odpowiednio wykwalifikowanych i rozmieszczonych pracowników, przygotowanych do odpowiadania na oczekiwania ludności, oraz pracujących w sposób skuteczny, rzetelny i wydajny. Pracownicy systemu ochrony zdrowia są szczególnym elementem systemu ochrony zdrowia – mają oni zasadniczy wpływ na jego funkcjonowanie, ich pozyskanie i szkolenie jest nie tylko kosztowne, ale też wymaga czasu, a wynagrodzenia tej grupy stanowią zasadniczą część wszystkich kosztów funkcjonowania systemu.

Podstawowa opieka zdrowotna oraz ambulatoryjna opieka specjalistyczna stanowią główny szczebel systemu ochrony zdrowia. Od ich sprawności i skuteczności w istotnym stopniu zależy efektywność całego procesu leczenia pacjenta i wydolność systemu opieki zdrowotnej. Szczególne znaczenie przypisuje się opiece podstawowej nie tylko w zakresie leczenia, ale również udzielania świadczeń z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki oraz rehabilitacji.

W Polsce prawo obywateli do ochrony zdrowia jest zagwarantowane w Konstytucji RP. Zgodnie z obowiązującymi zasadami władze publiczne są zobowiązane

do zapewnienia obywatelom równego dostępu do opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych, przy czym to władze publiczne wyznaczają zakres tej opieki, czyli określają, które produkty lecznicze i procedury medyczne są ujęte w koszyku świadczeń objętych publicznym systemem ubezpieczenia zdrowotnego.

Problemy polskiego systemu ochrony zdrowia dotyczą wszystkich elementów składowych tego systemu, tj. zasobów kadrowych, dostarczania świadczeń zdrowotnych, systemu informacji zdrowotnej, dostępu do produktów i technologii medycznych, systemu finansowania oraz przywództwa i zarządzania. Występujące problemy sprawiają, że system nie działa we właściwy sposób.

Najważniejszym dokumentem wyznaczającym cele i kierunki polityki ochrony zdrowia publicznego jest Narodowy Program Zdrowia (NPZ) oraz przyjęty przez Europejski Komitet Regionalny WHO dokument pn. „Zdrowie 21 – Zdrowie dla wszystkich w XXI wieku”. Narodowy Program Zdrowia (NPZ) to podstawowy dokument polityki zdrowia publicznego, który wyznacza:

- cele strategiczne,
- cele operacyjne,
- najważniejsze zadania do realizacji na rzecz poprawy zdrowia i związanej z nim jakości życia społeczeństwa.

Narodowy Program Zdrowia powstaje na co najmniej 5 lat. Zgodnie z ustawą o zdrowiu publicznym jest ustanawiany w drodze rozporządzenia Rady Ministrów. Cel strategiczny Narodowego Programu Zdrowia to wydłużenie życia Polaków w zdrowiu, poprawa jakości życia związanej ze zdrowiem oraz ograniczanie społecznych nierówności w zdrowiu.

Cel strategiczny można osiągnąć dzięki realizacji celów operacyjnych. Mają one zmniejszyć narażenie społeczeństwa na największe zagrożenia dla zdrowia. NPZ łączy różne programy profilaktyczne realizowane dotychczas na podstawie przepisów kilku ustaw, o różnych terminach realizacji oraz różnych źródłach i poziomach finansowania (m.in. z zakresu przeciwdziałania narkomanii lub alkoholizmowi).

Powiat Jędrzejowski, odpowiedzialny za realizację ustawowych zadań w zakresie promocji i ochrony zdrowia, zobowiązany jest podejmować działania w tym kierunku. Aby osiągnąć zamierzone zadania, konieczne jest opracowywanie i realizacja oraz ocena efektów programów zdrowotnych wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców.

1.1. Podstawowe definicje

Polityka zdrowotna obejmuje:

- promocję zdrowia,
- profilaktykę,
- opiekę zdrowotną.

W języku potocznym zdrowie określane jest bardzo często jako stan prawidłowy, bądź brak choroby lub jej objawów. Dla potrzeb codziennego porozumiewania się takie określenia wystarczają. Jednak chcąc wykorzystać je dla ściślejszych rozważań, może okazać się, że nie jest to takie proste. Przecież nie można jednoznacznie rozumieć pojęcia „stan prawidłowy” czy „normalny”. Specjaliści uznali zatem za konieczne sformułowanie definicji, która byłaby dynamiczna, pozytywna i optymistyczna, a zarazem uwzględniała obiektywny i subiektywny aspekt zdrowia.

Obecna definicja zdrowia przyjęta przez Światową Organizację Zdrowia jest następująca: **„Zdrowie to nie tylko całkowity brak choroby, czy kalectwa, ale także stan pełnego, fizycznego, umysłowego i społecznego dobrostanu (dobrego samopoczucia)”**. Definicja ta jest bardzo ważna i postępową, ponieważ nie poprzestaje na samym negującym ujęciu, że zdrowie jest brakiem choroby, ale bardzo mocno akcentuje, że zdrowie ma w sobie aktywny aspekt, którym jest dobrostan. Oznacza to, że w kwestiach zdrowia nie mamy jedynie koncentrować się na chorobach i próbach ich zwalczania, ale powinniśmy zwłaszcza koncentrować się na samym zdrowiu - na jego wzmacnianiu. Pojawia się zatem bardzo duża rola prewencji - zapobiegania chorobom. Jeżeli chcemy być zdrowi, to drogą do tego celu nie jest jedynie pójście do lekarza wtedy, gdy jesteśmy chorzy, aby ten pomógł nam zwalczyć chorobę (ponieważ jest to skupianie się jedynie na chorobach), ale powinniśmy koncentrować się także na samym zdrowiu – wzmacniać je przez odpowiedni tryb życia (np. odpowiednie żywienie, ruch fizyczny), sposób myślenia i właściwe radzenie sobie z naszymi emocjami. Współczesna definicja zdrowia Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) bardzo mocno podkreśla zatem połączenie kwestii zdrowia z życiem wewnętrznym i społecznym człowieka oraz jego osobistą troskę o kondycję fizyczną.

Na utrzymanie zdrowia jednostki ma wpływ kilka aspektów:

- kondycja, aktywność fizyczna,
- właściwe, racjonalne odżywianie,
- odporność na stres,
- utrzymywanie czystości ciała i otoczenia,
- prawidłowe funkcjonowanie w społeczeństwie,

- poddawanie się profilaktycznym badaniom medycznym.

Zdrowie to również wartość na poziomie społecznym. Stanowi ono dobro publiczne, chronione w imię zasad solidaryzmu i współodpowiedzialności. Zapobieganie chorobom jest celem zdrowia publicznego, które dotyczy całego społeczeństwa.

Państwa także mają wpływ na zapewnienie ochrony zdrowia swoim obywatelom. Czynnikiem budującymi zdrowie publiczne są:

- pokój,
- globalne, lokalne i ekonomiczne bezpieczeństwo (obejmujące mieszkanie, żywienie, edukację, zarobki),
- stabilny system ekonomiczny,
- odtwarzalne zasoby naturalne,
- sprawiedliwość i równość społeczna.

Zdrowie to wartość najcenniejsza i niezaprzeczalna. Należy o nie dbać zarówno na poziomie jednostkowym, jak i społecznym.

We współczesnej koncepcji zdrowia, jest ono określane mianem wartości, dzięki której jednostka lub cała grupa może realizować swoje życiowe aspiracje oraz zmieniać środowisko. Zdrowie również pojmowane jest jako bogactwo dla społeczeństwa, gwarantujące jego rozwój społeczny i ekonomiczny. Funkcjonuje także jako środek codziennego życia, umożliwiającą lepszą jego jakość. Biorąc pod uwagę holistyczną czyli całościową koncepcję zdrowia możemy wyróżnić jego cztery następujące wymiary:

1. Zdrowie fizyczne – prawidłowe funkcjonowanie organizmu oraz jego układów i narządów;
2. Zdrowie psychiczne, a w jego obrębie zdrowie:
 - umysłowe – zdolność do jasnego, logicznego myślenia;
 - zdrowie emocjonalne – zdolność do rozpoznawania uczuć i wyrażania ich w odpowiedni sposób; umiejętność radzenia sobie ze stresem, napięciami, depresją oraz lękiem;
3. Zdrowie społeczne – zdolność do utrzymywania prawidłowych relacji z innymi ludźmi oraz pełnienia ról społecznych;
4. Zdrowie duchowe – u niektórych ludzi jest związane z wierzeniami i praktykami religijnymi, u niektórych dotyczy utrzymywania wewnętrznego spokoju.

PROMOCJA ZDROWIA:

Promocja zdrowia jest nowym obszarem strategii działań praktycznych na rzecz zdrowia jednostek i społeczności. Łączy elementy wielu dziedzin i dyscyplin naukowych – głównie socjologii, psychologii społecznej, medycyny, pedagogiki, ekonomii i nauk politycznych.

Najczęściej używana jest definicja z Karty Ottawskiej (1986), która określa promocję zdrowia jako: „proces, który umożliwia ludziom zwiększenie kontroli nad ich zdrowiem oraz jego polepszenie i wzbogacenie”.

PROFILAKTYKA:

Profilaktyka (prewencja, zapobieganie) są to wszystkie działania podejmowane w celu zapobiegania pojawieniu się i/lub rozwojowi niepożądanych zachowań, stanów lub zjawisk w danej populacji. Nadrzędnym zadaniem tych działań jest przeciwdziałanie zagrożeniom (w tym także chorobom), których wystąpienie lub nasilenie się jest w przyszłości prawdopodobne.

EDUKACJA ZDROWOTNA:

Edukacja zdrowotna jest całościowym procesem uczenia się ludzi jak żyć aby:

- zachować i doskonalić zdrowie własne i innych,
- w przypadku wystąpienia choroby lub niepełnosprawności aktywnie uczestniczyć w jej leczeniu, radzić sobie i zmniejszać jej negatywne skutki.

II. Wybrane zagadnienia demograficzne

2.1. Ludność Powiatu Jędrzejowskiego

Powiat Jędrzejowski tworzy 9 gmin, o powierzchni 1 257 km², w których na dzień 31 grudnia 2024 r. zamieszkiwało **81 759** osoby. Kobiety stanowią 50,85% ogółu ludności powiatu i na każdym 100 mężczyzn przypada 103,47 kobiety.

Ludność Powiatu Jędrzejowskiego

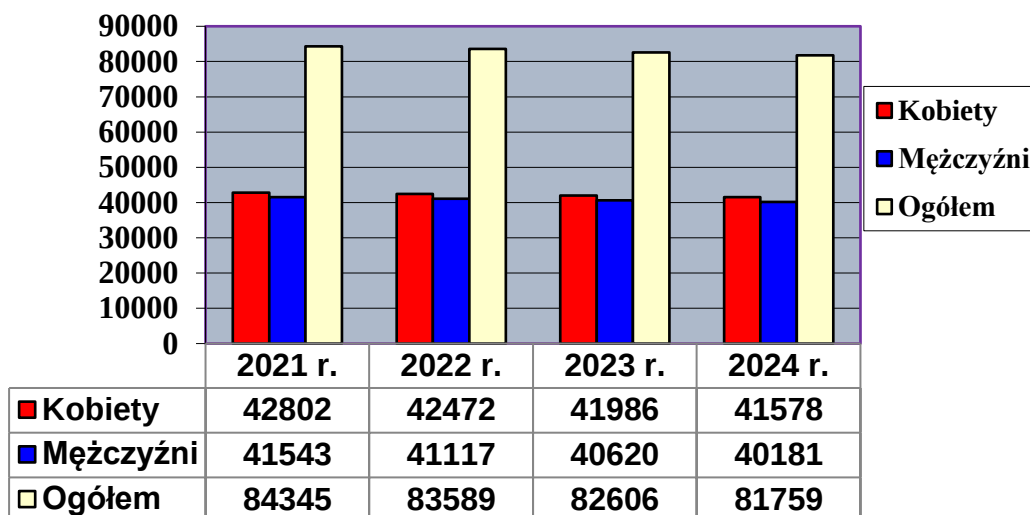
Tabela 1. Liczba ludności w gminach Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2021 – 2024.

Lp.	Nazwa gminy	Liczba ludności											
		2021 r.			2022 r.			2023 r.			2024 r.		
		kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem
1	Jędrzejów	14107	13162	27269	14012	13041	27053	13793	12836	26629	13641	12669	26310
2	Małogoszcz	5796	5728	11524	5741	5676	11417	5669	5615	11284	5625	5571	11196
3	Sędziszów	6232	6063	12295	6192	6022	12214	6128	5931	12059	6071	5869	11940
4	Imielno	2129	2132	4261	2094	2105	4199	2090	2087	4177	2069	2061	4130
5	Nagłowice	2477	2443	4920	2461	2401	4862	2444	2377	4821	2425	2338	4763
6	Oksa	2287	2287	4574	2263	2274	4537	2247	2258	4505	2230	2252	4482
7	Słupia	2138	2122	4260	2116	2089	4205	2098	2058	4156	2069	2032	4101
8	Sobków	4189	4181	8370	4166	4156	8322	4154	4127	8281	4138	4110	8248
9	Wodzisław	3447	3425	6872	3427	3353	6780	3363	3331	6694	3310	3279	6589
	Razem	42802	41543	84345	42472	41117	83589	41986	40620	82606	41578	40181	81759

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z poszczególnych gmin powiatu

Jak wynika z tabeli 1 zauważalna jest tendencja corocznego zmniejszania się liczby ludności powiatu jędrzejowskiego. W roku 2024 zmniejszyła się liczba ludności w porównaniu do roku 2023 o 847 osób, a na przestrzeni ostatnich czterech lat o 2586 osób.

Wykres 1. Ludność Powiatu Jędrzejowskiego z podziałem na płeć w latach 2021-2024

Analizując dane z wykresu 1 możemy zauważyć, że w latach 2021 – 2024, z roku na rok spada liczba mieszkańców, oraz, że liczba kobiet jest większa od liczby mężczyzn.

2.2. Urodzenia żywe

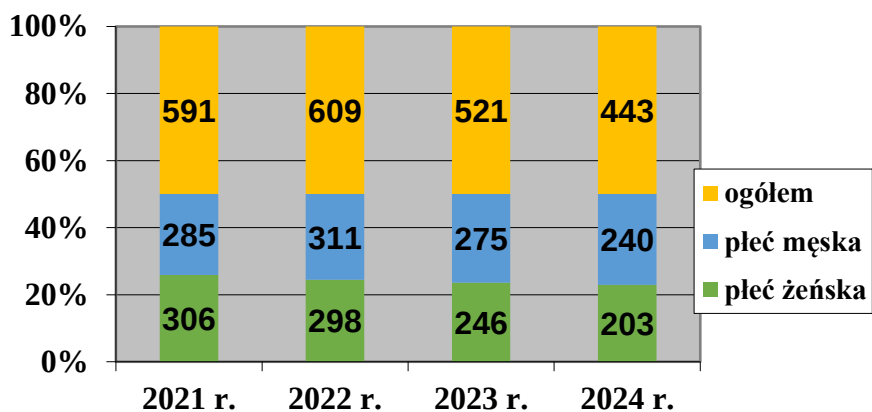
Tabela 2. Liczba urodzeń w gminach Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2021 – 2024.

Lp.	Nazwa gminy	Liczba urodzeń											
		2021 r.			2022 r.			2023 r.			2024 r.		
		pleć żeńska	pleć męska	ogółem	pleć żeńska	pleć męska	ogółem	pleć żeńska	pleć męska	ogółem	pleć żeńska	pleć męska	ogółem
1	Jędrzejów	82	78	160	101	95	196	66	80	146	58	63	121
2	Małogoszcz	42	45	87	32	51	83	34	41	75	31	37	68
3	Sędziszów	35	42	77	47	53	100	32	38	70	22	35	57
4	Imielno	22	16	38	17	15	32	18	12	30	16	20	36
5	Nagłowice	25	20	45	24	19	43	16	15	31	11	11	22
6	Oksa	18	17	35	15	19	34	14	11	25	11	15	26
7	Słupia	16	21	37	12	9	21	19	14	33	12	9	21
8	Sobków	40	22	62	28	30	58	33	36	69	29	30	59
9	Wodzisław	26	24	50	22	20	42	14	28	42	13	20	33
	Razem	306	285	591	298	311	609	246	275	521	203	240	443

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z poszczególnych gmin powiatu

Analizując dane z tabeli 2 dotyczące liczby urodzeń, w latach 2021 – 2024 zaobserwowano ogólną tendencję spadkową w liczbie urodzeń dzieci. W 2022 r. nastąpił niewielki wzrost liczby urodzeń o 18, w stosunku do 2021 r. W 2023 r. nastąpił spadek liczby urodzeń o 88 w porównaniu z 2022 r., a w 2024 r. znowu spadek urodzeń o 78, w stosunku do roku poprzedniego. Na przestrzeni czterech ostatnich lat ilość urodzeń zmniejszyła się o 25%.

Wykres 2. Liczba urodzeń w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2021-2024 z podziałem na płeć

Analizując wykres 2 wynika, że brak jest prawidłowości w liczbie urodzeń chłopców w stosunku do liczby urodzeń dziewczynek. W 2021 r. urodziło się więcej dziewczynek, a latach 2022, 2023 i 2024 urodziło się więcej chłopców w stosunku do dziewczynek.

2.3. Umieralność

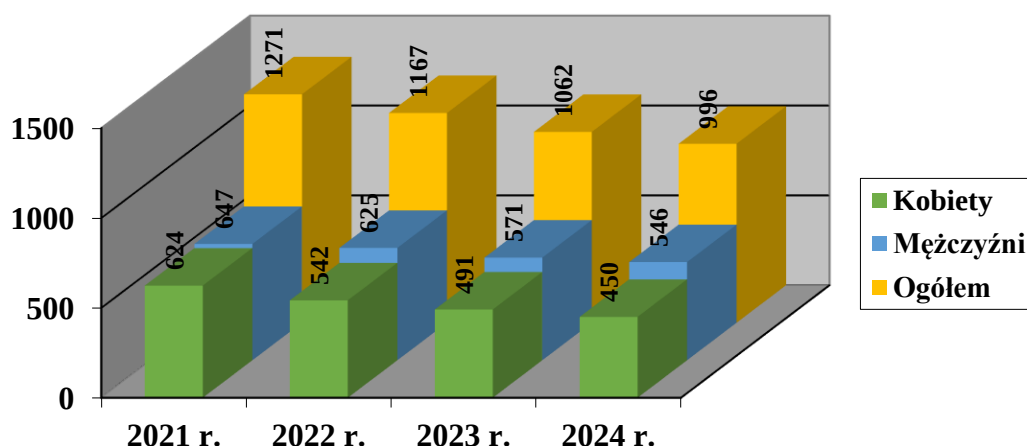
Tabela 3. Liczba zgonów w gminach Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2021 – 2024.

Lp.	Nazwa gminy	Liczba zgonów											
		2021 r.			2022 r.			2023 r.			2024 r.		
		kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem
1	Jędrzejów	209	197	406	169	187	356	160	183	343	153	155	308
2	Małogoszcz	73	79	152	64	68	132	50	69	119	51	68	119
3	Sędziszów	95	86	181	89	98	187	89	98	187	67	81	148
4	Imielno	37	36	73	41	34	75	23	23	46	17	30	47
5	Nagłowice	29	37	66	25	50	75	25	33	58	15	35	50
6	Oksa	34	41	75	33	33	66	27	36	63	23	32	55
7	Słupia	34	37	71	36	34	70	26	30	56	26	33	59
8	Sobków	61	65	126	45	51	96	38	60	98	48	50	98
9	Wodzisław	52	69	121	40	70	110	53	39	92	50	62	112
	Razem	624	647	1271	542	625	1167	491	571	1062	450	546	996

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z poszczególnych gmin powiatu

Jak wynika z tabeli 3 liczba zgonów w 2021 r. była na bardzo wysokim poziomie. W kolejnych latach spadała liczba zgonów, w 2022 r. nastąpił spadek o 104 w stosunku do roku poprzedniego, o kolejne 105 w 2023 r. i o 66 w 2024 r.

Wykres 3. Liczba zgonów w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2021-2024 z podziałem na płeć

Analizując dane z wykresu 3, wynika, że w latach 2021 – 2024 zaobserwowano corocznie większą liczbę zgonów wśród populacji mężczyzn w stosunku do populacji kobiet. Zauważalna jest także nadmiarowa liczba zgonów w 2021 r. , z tendencją spadkową w kolejnych latach.

Tabela 4. Kształtowanie się sytuacji demograficznej w 2024 r. w ramach populacji powiatu

Lp.	Gmina	Ogółem urodzeń	Ogółem zgonów	Przyrost naturalny	% urodzeń w stosunku do zgonów
1.	 Jędrzejów	121	308	- 187	39,28
2.	 Małogoszcz	68	119	- 51	57,14
3.	 Sędziszów	57	148	-91	38,51
4.	 Wodzisław	33	112	- 79	29,46
5.	 Imielno	36	47	- 11	76,59
6.	 Nagłowice	22	50	- 28	44,0
7.	 Oksa	26	55	- 29	47,27
8.	 Słupia	21	59	- 38	35,59
9.	 Sobków	59	98	- 39	60,20
	 RAZEM	443	996	- 553	44,47

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z poszczególnych gmin powiatu.

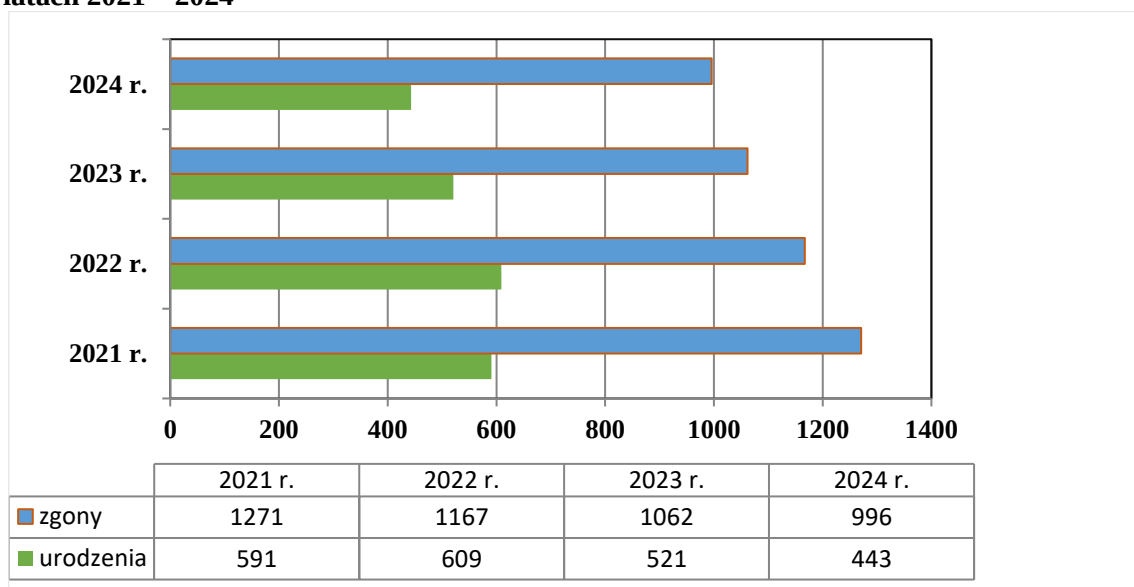
Z danych tabeli wynika, że podobnie jak w Polsce, przyrost naturalny w 2024 r. w Powiecie Jędrzejowskim był ujemny.

Województwo świętokrzyskie jest najszybciej wyludniającym się regionem w Polsce i regionem z największym odsetkiem emerytów – wynika z danych spisu powszechnego. W perspektywie 10 lat ubytek mieszkańców dotknął aż 12 województw, w tym największy woj. świętokrzyskie. Jest to ubytek na poziomie 6,6 proc., Ubytek ludności zanotowano zarówno w miastach, jak i na obszarach wiejskich. Populacja miast w regionie świętokrzyskim zmniejszyła się o 6,7 proc., a wsi o 6,4 proc. W województwie występuje przewaga ludności wiejskiej, jest to 55 proc. osób.

Pandemia COVID-19 była przyczyną skrócenia się oczekiwanej długości życia. Z danych statystycznych wynika, że gdyby nie koronawirus, długość życia w Polsce byłaby dziś wyższa niż przed 2020 r.

Od wielu lat występuje w Polsce niekorzystne zjawisko dużej nadumieralności mężczyzn w stosunku do kobiet. Przeciętna oczekiwana długość życia obecnie zwiększyła się do 79 lat (82,6 u kobiet oraz 75,3 u mężczyzn).

Wykres 4. Porównanie liczby urodzeń do liczby zgonów na terenie Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2021 – 2024

Z wykresu 4, wynika, że w latach 2021 – 2024 liczba zgonów w każdym roku była większa niż liczba urodzeń. W 2021 r. zmarło aż o 680 osób więcej niż urodziło się dzieci, w 2022 r. różnica ta nieco zmalała i wynosiła 558 osób, w kolejnym 2023 r. różnica ta wynosiła 541 osób, a w 2024 r. wynosiła 553 osoby.

W 2024 roku urodziło się w Polsce 250,8 tys. dzieci. Jeszcze w 2023 roku było to 272,7 tys., a w 2017 roku ponad 400 tys. Nawet tak mała liczba nie pokazuje jednak skali spadków. Do Polski bowiem w ostatnich latach przyjechały miliony migrantów z Ukrainy, Białorusi czy Azji. Wśród nich znalazło się wiele kobiet, które urodziły w naszym kraju dzieci. Gdy odejmiemy cudzoziemki, to okaże się, że w 2024 roku Polki urodziły zaledwie 236,6 tys. urodzeń. Rok temu było to 257,3 tys.

Z danych wynika, że Polska w 2024 r. spadła na ostatnie miejsce w Europie, jeśli chodzi o współczynnik dzietności. Średnio na jedną Polkę przypada u nas 1,11 dziecka. To nie tylko najniższy wynik na kontynencie, ale też trzeci najgorszy wśród wszystkich krajów OECD. Jest znacznie gorzej, niż zakładały najczarniejsze scenariusze ekspertów sprzed raptem kilku lat. Wbrew założeniom wprowadzenie programu 500 czy później 800 plus nie wpłynęło na większą liczbę urodzeń. Tym samym wступujemy do ligi państw o najniższej dzietności na globie. Co prawda daleko nam jeszcze do globalnych liderów depopulacji (jak np. Korea Południowa, Tajwan), ale już niewiele państw ma niższą dzietność od nas. Jeszcze w 2017 roku w Polsce urodziło się ponad 400 tys. dzieci. W ciągu ostatnich 7 lat liczba urodzeń spadła o ponad 35 %.

Według danych liczba ludności Polski w końcu 2024 r. wyniosła 37,490 tys., tj. obniżyła się o ok. 147 tys. w stosunku do stanu sprzed roku. Stopa ubytku rzeczywistego wyniosła -0,39 proc., co oznacza, że na każde 10 tys. ludności ubyło ok. 39 osób (w 2023 r. na 10 tys. ludności ubyło 34 osoby).

Wykres 5. Ruch naturalny ludności w Polsce

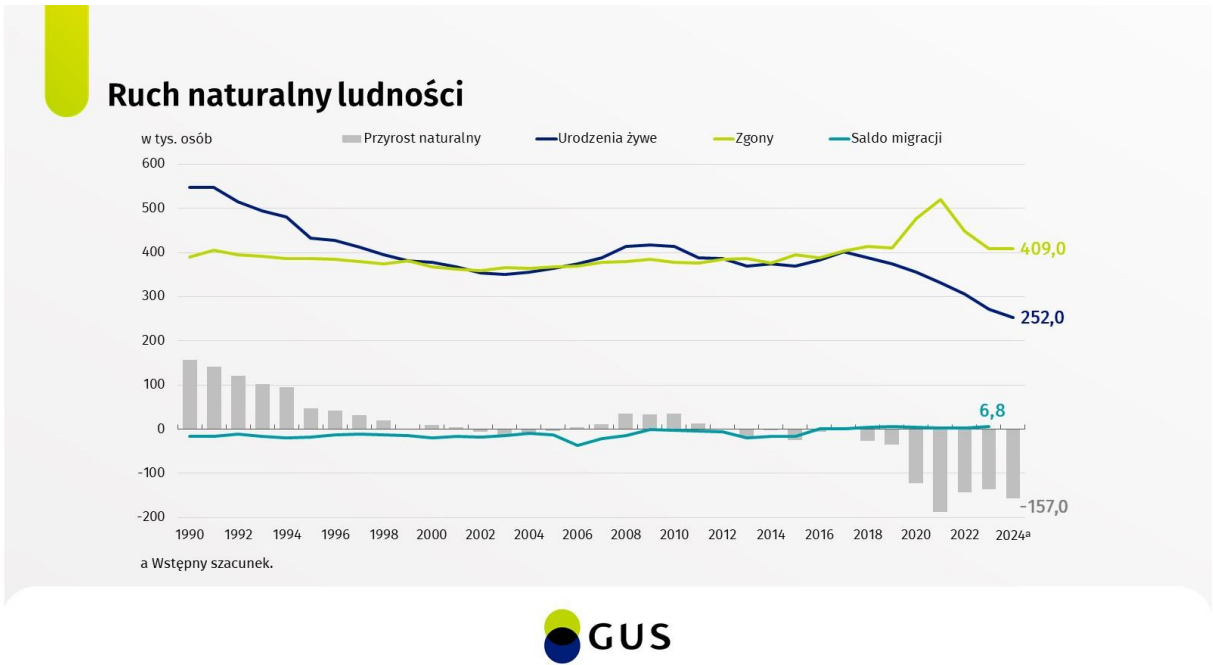

Tabela 5. Liczba zgonów w Szpitalu Specjalistycznym Artmedik Sp. z o.o. w latach 2021-2024

Lp.	Oddział	Liczba zgonów			
		2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
1	Oddział Chorób Wewnętrznych	152	141	153	176
2	Oddział Pediatriczny	0	1	0	0
3	Oddział Chirurgii Ogólnej	33	18	34	18
4	Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii	31	27	24	28
5	Oddział Położniczo-Ginekologiczny	0	0	0	0
6	Szpitalny Oddział Ratunkowy	49	44	40	39
7	Oddział Ortopedyczny	3	3	6	1
8	Hospicjum Stacjonarne	152	157	145	92
9	Oddział Neonatologiczny	0	1	0	0
RAZEM		420	392	402	354

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szpitala Specjalistycznego w Jędrzejowie

Z tabeli 5 wynika, że w Szpitalu Specjalistycznym Artmedik Sp. z o.o. w Jędrzejowie w roku 2022 zmarło o 28 osób mniej niż w roku 2021, natomiast w 2023 r. o 10 osób więcej w stosunku do roku poprzedniego.

2.4. Przyczyny zgonów

Tabela 6. Najczęstsze przyczyny zgonów w latach 2021-2024 w Szpitalu Specjalistycznym Artmedik Sp. z o.o. w Jędrzejowie

Lp.	Kod ICD	Nazwa	Liczba zgonów			
			2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
1	I00-I99	Choroby układu krążenia	177	239	257	214
2	C00-D48	Nowotwory	66	61	68	40
3	K00-K93	Choroby układu trawienego	27	18	14	18
4	L00-K99	Choroby skóry i tkanki podskórnej	19	23	13	9
5	J00-J99	Choroby układu oddechowego	36	21	23	29
6	N00-N99	Choroby układu moczowo-płciowego	15	4	6	11
7	S00-T98	Urazy, zatrucia	5	8	8	1
8	R00-R99	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań	4	3	3	7
9	E00-E90	Zaburzenia wydzielania wewnętrznego stanu odżywiania i przemiany metabolicznej	8	8	3	7
10	A00-B99	Choroby zakaźne i pasożytnicze	4	4	2	6
11	G00-G99	Choroby układu nerwowego	1	1	5	0
12	M00-M99	Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej	0	0	0	1
13		inne	59	1	0	11
RAZEM			420	392	402	354

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szpitala Specjalistycznego w Jędrzejowie

Jak wynika z tabeli 4 najczęstszymi przyczynami zgonów w 2024 r. w Szpitalu Specjalistycznym Artmedik Sp. z o.o. w Jędrzejowie były choroby układu krążenia i nowotwory.

III. Organizacja opieki zdrowotnej w Powiecie Jędrzejowskim

3.1. Działalność podstawowej opieki zdrowotnej na terenie Powiatu Jędrzejowskiego

Przez podstawową opiekę zdrowotną należy rozumieć ogół działań w miejscu lub w pobliżu miejsca zamieszkania pacjenta, realizowanych przez lekarza rodzinnego, pielęgniarkę środowiskowo-rodzinną i innych specjalistów. Podstawowa opieka zdrowotna stanowi miejsce pierwszego kontaktu z systemem opieki zdrowotnej oraz gwarantuje wszystkim obywatelom łatwy dostęp do świadczeń na równych zasadach.

Działania podstawowej opieki zdrowotnej ukierunkowane są zarówno na osoby zdrowe, jak i chore. Zakres tych działań zależy od potrzeb oraz od możliwości organizacyjnych i ekonomicznych społeczeństwa. Centralną rolę pełni w niej lekarz rodzinny, który jest koordynatorem działań odpowiedzialnym za współpracę zarówno z opieką zdrowotną

specjalistyczną (otwartą i zamkniętą) jak i opieką komunalną (społeczną), odpowiadając za: promocję zdrowia, prewencję chorób, diagnostykę oraz terapię i rehabilitację.

Podstawowa opieka zdrowotna poprzez swoje umiejscowienie i możliwości oddziaływania decyduje o poczuciu bezpieczeństwa zdrowotnego obywateli oraz przyczynia się do wzmocnienia działań, w obszarze szeroko rozumianej promocji zdrowia i zapobiegania chorobom.

Zadaniem podstawowej opieki zdrowotnej jest zapewnienie opieki ciągłej. Ważną funkcją opieki podstawowej jest jej koordynacyjna rola w odniesieniu do świadczeń medycznych, udzielanych przez inne struktury systemu ochrony zdrowia.

W zakładzie opieki zdrowotnej pacjent ma prawo do:

- świadczeń zdrowotnych odpowiadających wymaganiom wiedzy medycznej, a w sytuacji ograniczonych możliwości udzielenia odpowiednich świadczeń – do korzystania z rzetelnej, opartej na kryteriach medycznych procedury ustalającej kolejność dostępu do świadczeń;
- udzielania mu świadczeń zdrowotnych przez osoby uprawnione do ich udzielania, w pomieszczeniach i przy zastosowaniu urządzeń odpowiadających określonym wymaganiom fachowym i sanitarnym;
- informacji o swoim stanie zdrowia;
- wyrażenia zgody albo odmowy na udzielenie mu określonych świadczeń zdrowotnych, po uzyskaniu odpowiedniej informacji;
- intymności i poszanowania godności w czasie udzielania świadczeń zdrowotnych;
- udostępniania mu dokumentacji medycznej lub wskazania innej osoby, której dokumentacja ta może być udostępniana;
- zapewnienia ochrony danych zawartych w dokumentacji medycznej dotyczącej jego osoby;
- dostępu do informacji o prawach pacjenta.

Tabela 7. Wykaz publicznych i niektórych niepublicznych zakładów ochrony zdrowia udzielających świadczeń w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej na terenie powiatu

Nazwa przychodni i adres	Nr telefonu	Godziny pracy	Zakres świadczonych usług
Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Jędrzejowie ul. B. Chrobrego 4	41 386 21 72		Administracja
Przychodnia Rejonowa Nr 1 ul. 11 Listopada 26 28-300 Jędrzejów	41 386 11 69	pn.-pt. 7 ³⁰ -18 ⁰⁰	Poradnia Lekarza POZ, Gabinet zabiegowy
	41 386 10 84		Gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej,
	506 674 101		Punkt szczepień
	41 386 12 98	pn.-pt. 7 ³⁰ -15 ⁰⁵	Pracownia rtg.
Przychodnia Rejonowa Nr 2 ul. Chrobrego 4 28-300 Jędrzejów	41 386 11 69	pn.,wt.,czw.,pt. 14 ³⁰ -19 ³⁰	Punkt informacyjno-konsultacyjny
	41 385 47 10	pn.-pt. 7 ³⁰ -18 ⁰⁰	Poradnia Lekarza POZ, Gabinet zabiegowy
	506 676 127		Gabinet położnej środowiskowo-rodzinnej,
	506 676 607		Gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej, Punkt szczepień

	41 385 47 10 506 731 532	pn. 7 ²⁵ -15 ⁰⁰ ; 18-20 ⁰⁰ wt. 7 ²⁵ -16 ⁰⁰ ; 17 ⁰⁰ -20 ⁰⁰ śr. 8 ⁰⁰ -19 ³⁵ ; czw. 11 ³⁰ -19 ⁰⁵ pt. 12 ⁰⁰ -20 ³⁰	Poradnia ginekologiczno-położnicza – świadczenia AOS
	573 441 440	pn.-pt. 7 ²⁵ -15 ⁰⁰	Laboratorium Diagnostyki Medycznej (tel. czynny w godz.11.00-15.00)
Gabinet fizjoterapii – świadczenia REH ul. 11 Listopada 113B 28-300 Jędrzejów	41 386 31 40	pn.-pt. 7 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Świadczenia w zakresie fizjoterapii ambulatoryjnej
		wt. 14 ³⁰ -19 ³⁰	Punkt informacyjno-konsultacyjny dla niepełnosprawnych
Wiejski Ośrodek Zdrowia w Przysławiu 55 28-300 Jędrzejów	41 385 73 23 573 778 905	pn., wt., pt. 7 ²⁵ -15 ⁰⁰ śr. 7 ²⁵ -9 ⁴⁰ ; czw. 9 ²⁵ -17 ⁰⁰	Poradnia Lekarza POZ Gabinet zabiegowy Punkt szczepień
Wiejski Ośrodek Zdrowia w Rakowie, Raków 41, 28-300 Jędrzejów	41 385 90 18 512 280 462	pn.-pt. 8 ⁰⁰ -15 ³⁵	Poradnia Lekarza POZ, Gabinet zabiegowy, Gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej Punkt szczepień
NZOZ Jędrzejowskie Centrum Medyczne ul. Dygasińskiego 126 28-300 Jędrzejów	41 242 80 69	pn.-pt. 7 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Poradnia Lekarza POZ
NZOZ „IS-MED” Przychodnia Specjalistyczna w Jędrzejowie ul. Armii Krajowej 8 ul. Armii Krajowej 10 ul. Prosta 12	41 386 14 05 41 386 41 06	pn.-pt. 8 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Poradnia Lekarza POZ, Fizjoterapia, Ośrodek rehabilitacji leczniczej dziennej Poradnia leczenia uzależnień, Poradnia neurologiczna, Poradnia okulistyczna Poradnia reumatologiczna, Poradnia zdrowia psychicznego
Miejsko-Gminny Zespół Ośrodków Zdrowia w Małogoszczu ul. Jaszowskiego 3 28-366 Małogoszcz	41 387 53 00	pn.-pt. 8 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Poradnia Lekarza POZ, Gabinet zabiegowy, Rehabilitacja Lecznicza, Diagnostyka Laboratoryjna, Gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej, Punkt szczepień, Gabinet medycyny szkolnej
Ośrodek Zdrowia w Złotnikach, Złotniki 60, 28-366 Małogoszcz	41 385 37 02	pn.-pt. 8 ⁰⁰ -14 ⁰⁰	Poradnia Lekarza POZ, Gabinet zabiegowy, Gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej, Gabinet medycyny szkolnej
Miejsko-Gminny Ośrodek Zdrowia w Sędziszowie Os. Na Skarpie 17 38-340 Sędziszów	41 381 10 38	pn.-pt. 7 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Poradnia Lekarza POZ, Poradnia chirurgii ogólnej, Poradnia ginekologiczno-położnicza,
Przychodnia Rodzinna ul. Dworcowa 23 28-340 Sędziszów	41 278 26 06 784 367 410 667 173 489	pn.-pt. 7 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Poradnia Lekarza POZ, Poradnia ortopedyczna, Pielęgniarska opieka długoterminowa domowa, Rehabilitacja lecznicza, Diagnostyka radiologiczna, Odpłatne gabinety specjalistyczne
Przychodnia Lekarska Eskulap, ul. Przemysłowa 9B 28-340 Sędziszów	41 38126 99	pn.-pt. 7 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Poradnia Lekarza POZ, Poradnia Ginekologiczno-położnicza, Poradnia laryngologiczna, Poradnia Logopedyczna
Gminny Ośrodek Zdrowia w Wodzisławiu, ul. Ariańska 12, 28-330 Wodzisław	41 380 60 24 572 908 160	pn.-pt. 8 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Poradnia Lekarza POZ, Gabinet zabiegowy Gabinet położnej, Gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej, Punkt szczepień, Punkt pobrań
	41 380 60 24	pn. 13 ⁰⁰ -18 ⁰⁰ śr. 8 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Poradnia ginekologiczno-położnicza
	572 908 162	pn., śr., 10 ²⁵ -18 ⁰⁰ wt., czw., pt. 8 ⁰⁰ -15 ⁰⁰	Gabinet stomatologiczny
GOZ w Wodzisławiu Filia w Lubczy, Lubcza 107/6	515 079 357	pn. 8 ⁰⁰ -10 ³⁰ śr. 14 ³⁰ -18 ⁰⁰ czw. 15 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Podstawowa opieka zdrowotna, Gabinet zabiegowy
GOZ w Wodzisławiu Filia w Niegosławicach 85	572 908 167	czw. 8 ⁰⁰ -13 ⁰⁰	Podstawowa opieka zdrowotna, Gabinet zabiegowy

Gminny Ośrodek Zdrowia w Imielnie, ul. Cmentarna 7 28-313 Imielno	41 385 12 22	pn.-pt. 8 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Poradnia Lekarza POZ, Gabinet zabiegowy, Poradnia stomatologiczna, Pielęgniarstwo szkolne
Ośrodek Zdrowia w Opatkowicach Murowanych 22 28-313 Imielno	41 385 12 28	pn.-pt. 8 ⁰⁰ -15 ³⁵	Poradnia Lekarza POZ, Gabinet zabiegowy
PRO-MED. A. Góra-Pazera, M. Rudnicki sp.j. Ośrodek Zdrowia w Nagłowicach, ul. Parkowa 2 28-362 Nagłowice	41 381 45 21	pn.-pt. 8 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Poradnia Lekarza POZ, Poradnia Ginekologiczno-położnicza, Rehabilitacja lecznicza, Punkt pobrań, Gabinet zabiegowy, Pielęgniarstwo szkolne
PRO-MED. Ośrodek Zdrowia w Desznie Deszno 74, 28-362 Nagłowice	41 381 73 30	pn.-pt. 8 ⁰⁰ -15 ³⁵	Poradnia Lekarza POZ, Gabinet zabiegowy, Pielęgniarstwo szkolne, Punkt pobrań
NZOZ Przychodnia Lekarska MULTIMED ul. Strażacka 7, 28-363 Oksa	41 380 80 24	pn.-pt. 8 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Poradnia Lekarza POZ, Gabinet zabiegowy
NZOZ EURO-MED sp. z o.o. Słupia 2A, 28-350 Słupia	41 381 60 56 601 253 988	pn.-pt. 8 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Poradnia Lekarza POZ, Gabinet zabiegowy, Poradnia ginekologiczna, Poradnia reumatologiczna, Gabinet rehabilitacji, Medycyna Sportowa
Ośrodek Zdrowia w Sobkowie, ul. Źródłowa 3 28-305 Sobków	41 387 10 06	pn.-pt. 7 ³⁰ -18 ⁰⁰	Poradnia Lekarza POZ, Poradnia Ginekologiczna, Poradnia radiologiczna, Gabinet stomatologiczny, Gabinet zabiegowy, Gabinet położnej, Punkt pobrań
Ośrodek Zdrowia w Miąsowej Osowa 13, 28-305 Sobków	41 387 30 26	pn.-pt. 7 ³⁰ -15 ³⁰	Poradnia Lekarza POZ, Gabinet stomatologiczny
NZOZ GRACA-MED. ul. Długa 39 28-305 Sobków	41 227 16 27	pn.-pt. 8 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Poradnia Lekarza POZ

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z poszczególnych gmin

3.2. Nocna i świąteczna opieka zdrowotna w Powiecie Jędrzejowskim

Nocna i świąteczna opieka zdrowotna to świadczenie w rodzaju podstawowej opieki zdrowotnej realizowane przez lekarzy lub pielęgniarki od poniedziałku do piątku w godzinach od 18⁰⁰ do 8⁰⁰ rano dnia następnego oraz w soboty, niedziele i inne dni ustawowo wolne od pracy w godzinach od 8⁰⁰ do 8⁰⁰ dnia następnego. W sytuacji pogorszenia stanu zdrowia ubezpieczeni mogą korzystać z pomocy dowolnego punktu nocnej opieki bezpłatnie i bez skierowania, nie trzeba też sugerować się miejscem zamieszkania ani lekarzem, do którego jesteście zapisani..

Świadczenia nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej obejmują:

- **poradę lekarską** udzielaną w warunkach ambulatoryjnych (w bezpośrednim kontakcie z pacjentem), telefonicznie lub w miejscu zamieszkania pacjenta (w przypadkach medycznie uzasadnionych);
- **świadczenia udzielane przez pielęgniarkę** w warunkach ambulatoryjnych lub w miejscu zamieszkania pacjenta, zlecone przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego.

Nocna i świąteczna opieka zdrowotna utworzona została głównie przy Szpitalnych Oddziałach Ratunkowych i Izbach Przyjęć. Korzystają z niej pacjenci w stanach nagłego zachorowania, czy nagłego pogorszenia stanu zdrowia, do którego dochodzi w nocy, bądź w święta. Głównym celem świadczenia takich usług i powołania nowych przychodni od 1 października 2017 r. jest odciążenie Szpitalnych Oddziałów Ratunkowych, na które trafiają osoby w stanie zagrożenia życia i wyeliminowanie tam długich kolejek. Ma to być możliwe dzięki wstępnej selekcji, której dokona personel szpitala i zdecyduje, kto ma trafić na Szpitalny Oddział Ratunkowy, a kto do przychodni całonocnej i świątecznej opieki medycznej. Obrazowo rzecz ujmując, chodzi o to aby pacjent z przeziębieniem nie czekał w jednej kolejce z osobą, której życie jest zagrożone.

Tabela 8. Nocna i świąteczna opieka zdrowotna w Powiecie Jędrzejowskim w 2024 r.

Miejsce udzielania świadczeń	Nazwa świadczeniodawcy
Jędrzejów ul. Małogoska 25	Szpital Specjalistyczny Artmedik Sp. z o.o. w Jędrzejowie

3.3. Opieka zdrowotna nad uczniami

W dniu 12 września 2019 r. weszła w życie ustawa z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz. U. poz. 1078). Ustawa wprowadziła obowiązek zapewnienia uczniom pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania albo higienistki szkolnej. Pielęgniarki oraz higienistki sprawują profilaktyczną opiekę zdrowotną. Gabinety mają mieścić się w szkołach albo w miejscu określonym w umowie o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej. W szkołach prowadzonych przez Powiat Jędrzejowski, we wszystkich z wyjątkiem szkół w Wodzisławiu i Sędziszowie gabinety pielęgniarskie mieszczą się w budynkach szkół. Zespół Szkół w Wodzisławiu korzysta z gabinetu w Szkole Podstawowej w Wodzisławiu (ten sam budynek), natomiast Zespół Szkół w Sędziszowie z gabinetu z Przychodni Lekarskiej funkcjonującej w sąsiedztwie.

Ustawa wprowadziła także obowiązek zapewnienia uczniom możliwości korzystania z opieki stomatologicznej. Jeśli w szkole nie ma gabinetu dentystycznego, organ prowadzący ma obowiązek zawrzeć porozumienie z gabinetem zewnętrznym udzielającym świadczeń stomatologicznych dla dzieci i młodzieży, finansowanych ze środków publicznych.

Zgodnie z zawartymi porozumieniami opiekę stomatologiczną nad poszczególnymi jednostkami oświatowymi sprawują:

1. PAMADENT Poradnia Stomatologiczna Małgorzata Kwiecień-Zawada w Jędrzejowie, ul. Feliksa Przytkowskiego 43, nad szkołami:

- I Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Reja w Jędrzejowie;
 - Zespół Szkół nr 1 im. ks. Stanisława Konarskiego w Jędrzejowie;
 - Zespół Szkół nr 2 im. gen. Stefana Roweckiego „Grota” w Jędrzejowie;
 - Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Marii Grzegorzewskiej w Jędrzejowie.
2. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Stomatologiczne „BIO-DENT” w Sędziszowie, ul. Przemysłowa 9B, nad szkołami:
- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Macieja Rataja w Krzelowie;
 - Zespół Szkół w Sędziszowie.
3. Gminny Ośrodek Zdrowia w Wodzisławiu, ul. Ariańska 12, nad Zespołem Szkół w Wodzisławiu.

Opieka stomatologiczna nad uczniami w zakresie świadczeń ogólnostomatologicznych do ukończenia 18 roku życia wymaga pisemnej zgody rodziców, natomiast opieka stomatologiczna w zakresie profilaktycznych świadczeń stomatologicznych do ukończenia 19 roku życia, jest sprawowana w przypadku braku sprzeciwu rodziców albo pełnoletnich uczniów. Opieka stomatologiczna jest finansowana ze środków ujętych w planie finansowym Narodowego Funduszu Zdrowia.

3.4. Ambulatoryjna opieka specjalistyczna w Powiecie Jędrzejowskim

Ambulatoryjne świadczenia specjalistyczne udzielane są na podstawie skierowania od lekarza POZ lub innego lekarza udzielającego świadczeń w ramach umowy NFZ.

Skierowanie dla ubezpieczonego nie jest wymagane do świadczeń:

- ginekologa i położnika,
- stomatologa,
- wenerologa,
- onkologa,
- psychiatry.

Nie jest ono również wymagane dla osób:

- chorych na gruźlicę,
- zakażonych wirusem HIV,
- inwalidów wojennych i wojskowych, osób represjonowanych oraz kombatanów,
- cywilnych niewidomych ofiar działań wojennych,
- uzależnionych od alkoholu, środków odurzających i substancji psychotropowych w zakresie leczenia odwykowego,

- uprawnionych żołnierzy lub pracowników w zakresie leczenia urazów lub chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa.

Pacjent ma prawo wyboru lekarza specjalisty, spośród świadczeniodawców posiadających umowę z Narodowym Funduszem Zdrowia. Pacjent ubiegający się o świadczenie, obowiązany jest przedstawić dowód ubezpieczenia zdrowotnego. Brak dowodu ubezpieczenia nie może być podstawą odmowy udzielenia świadczenia w stanie nagłym.

W 2024 r. w Szpitalu Specjalistycznym Artmedik Sp. z o.o. w Jędrzejowie funkcjonowało 16 poradni specjalistycznych, w których udzielono 16.730 porad pacjentom i 5 pracowni diagnostycznych.

Wykaz poradni i pracowni ambulatoryjnej opieki specjalistycznej funkcjonujących w Szpitalu Specjalistycznym Artmedik sp. z o.o.w Jędrzejowie:

Poradnia Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej

Poradnia Gruźlicy i Chorób Płuc

Poradnia Medycyny Pracy

Poradnia Alergologiczna

Poradnia Chirurgii Ogólnej

Poradnia Chirurgii Dziecięcej

Poradnia Urazowo-Ortopedyczna

Poradnia Diabetologiczna

Poradnia Ginekologiczno-Położnicza

Poradnia Urologiczna

Poradnia Kardiologiczna

Poradnia Neonatologiczna

Poradnia Neurologiczna

Poradnia Okulistyczna

Poradnia Logopedyczna

Poradnia Otolaryngologiczna

Pracownia Rezonansu Magnetycznego

Pracownia Tomografii Komputerowej

Pracownia USG

Pracownia RTG

Pracownia Endoskopii

3.5. Pakiet onkologiczny w Powiecie Jędrzejowskim

Choroby onkologiczne charakteryzują się najczęściej dużą dynamiką zmian i szybko postępującym procesem nowotworowym. Dlatego pacjenci, co do których istnieje podejrzenie nowotworu, mają szczególne uprawnienia w dostępie do szybkiej diagnostyki i leczenia. Zapewnia to im pakiet onkologiczny, którego szczegóły zawarte są w przepisach rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 21 czerwca 2017 r. w sprawie wzoru karty diagnostyki i leczenia onkologicznego (Dz. U. poz. 1250).

Do onkologa nie potrzeba skierowania. Jednak diagnozowaniem nowotworu mogą się zająć lekarze innych specjalizacji.

Jeśli lekarz podstawowej opieki zdrowotnej na podstawie wykonanych badań uzna, że istnieje podejrzenie choroby nowotworowej i konieczne jest skierowanie pacjenta do określonego specjalisty, wydaje kartę diagnostyki i leczenia onkologicznego, tzw. DiLO. Karta ta należy do pacjenta, zastępuje skierowanie i dokumentuje cały proces diagnostyki i leczenia. Kartę DiLO może wystawić także lekarz innej specjalności niż ten przyjmujący w POZ, ale tylko w przypadku podejrzenia nowotworu złośliwego (nie każdy nowotwór jest złośliwy).

Zadaniem lekarza specjalisty w ambulatoryjnej opiece specjalistycznej jest potwierdzenie lub wykluczenie nowotworu. Jeśli okaże się, że pacjent ma nowotwór, specjalista ma obowiązek skierować na diagnostykę, która określi jego lokalizację, typ oraz stadium zaawansowania.

Zasadniczo:

- 28 dni - tyle czasu ma poradnia specjalistyczna na diagnostykę wstępną, która służy potwierdzeniu lub wykluczeniu nowotworu;
- 21 dni - tyle czasu powinna zająć tzw. diagnostyka pogłębiona, dzięki której ustala się typ, stopień zaawansowania i lokalizację nowotworu.

Nie każda poradnia specjalistyczna znajduje się w sieci realizującej pakiet onkologiczny. Poradnie, które się tym zajmują, są opatrzone tablicą z zielonym logo „Szybka Terapia Onkologiczna”.

Tabela 9. Wykaz placówek ambulatoryjnej opieki specjalistycznej realizujących świadczenia pakietu onkologicznego w 2024 r.

Nazwa placówki	Adres	Telefon	Zakres świadczeń
Szpital Specjalistyczny Artmedik Sp. z o.o. w Jędrzejowie	Jędrzejów, ul. Małogoska 25	413 861 491	▪ świadczenia w zakresie chirurgii dziecięcej ▪ świadczenia w zakresie chirurgii ogólnej ▪ świadczenia w zakresie dermatologii i wenerologii ▪ świadczenia w zakresie gruźlicy i chorób płuc ▪ świadczenia w zakresie hematologii ▪ świadczenia w zakresie neurologii

			▪ świadczenia w zakresie okulistyki ▪ świadczenia w zakresie otolaryngologii ▪ świadczenia w zakresie położnictwa i ginekologii ▪ świadczenia w zakresie urologii
Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sobkowie	Sobków ul. Źródłowa 3	413 871 006	▪ świadczenia w zakresie położnictwa i ginekologii
Iwona Szwach Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „IS-MED.”	Jędrzejów, ul. Armii Krajowej 10	413 861 405	▪ świadczenia w zakresie neurologii ▪ świadczenia w zakresie okulistyki ▪ świadczenia w zakresie otolaryngologii
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Ginekologia i Położnictwo” Tomasz Biskup	Jędrzejów, ul. 11 Listopada 76	602 497 641	▪ świadczenia w zakresie ginekologii i położnictwa
Skuczyńska – Skalska Barbara „Stok Pol” usługi medyczne	Jędrzejów, ul. Kopernika 4	413 862 412	▪ świadczenia w zakresie neurologii
Stanisław Filip Grzyb Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Lekarska „Euro Med.” w Słupi	Słupia 2a	413 816 056	▪ świadczenia w zakresie położnictwa i ginekologii
Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Jędrzejowie	Jędrzejów, ul. B. Chrobrego 4	413 862 172	▪ świadczenia w zakresie położnictwa i ginekologii

Tabela 10. Szpital realizujący świadczenia w ramach pakietu onkologicznego w 2024 r.

Nazwa jednostki	Adres	Telefon	Zakres świadczeń
Szpital Specjalistyczny Artmedik sp. z o.o. w Jędrzejowie	Jędrzejów, ul. Małogoska 25	413 861 721	▪ świadczenia w zakresie chirurgii ogólnej ▪ świadczenia w zakresie położnictwa i ginekologii ▪ świadczenia w zakresie ortopedii i traumatologii ruchu

3.6. Lecznictwo szpitalne w Powiecie Jędrzejowskim

Na terenie Powiatu Jędrzejowskiego znajduje się jedna placówka sprawująca opiekę stacjonarną – Szpital Specjalistyczny Artmedik Sp. z o.o. w Jędrzejowie, który posiada kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia. Szpital jędrzejowski zabezpiecza potrzeby mieszkańców Powiatu w zakresie dostępności do świadczeń zdrowotnych lecznictwa szpitalnego w szerokim zakresie.

Zgodnie z wpisem w rejestrze zakładów opieki zdrowotnej prowadzonym przez Wojewodę Świętokrzyskiego – Księga Rejestrowa Nr 0000000210111 w szpitalu funkcjonuje osiem oddziałów.

Tabela 11. Wykaz oddziałów szpitalnych w Szpitalu Specjalistycznym Artmedik Sp. z o.o. w Jędrzejowie wg stanu na dzień 31.12.2024 r.

Lp.	Oddział	Liczba łóżek
1	Oddział Chorób Wewnętrznych	21
2	Oddział Pediatryczny	20
3	Oddział Chirurgii Ogólnej	25
4	Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii	4
5	Oddział Położniczo-Ginekologiczny	25
6	Szpitalny Oddział Ratunkowy	7
7	Oddział Ortopedyczny	22
8	Hospicjum Stacjonarne	19
9	Razem	143
10	Neonatologiczny	12

Źródło: Szpital Specjalistyczny Artmedik Sp. z o.o. w Jędrzejowie
Oddział Neonatologiczny zakończył działalność z dniem 30.11.2024 r. (data wykreślenia oddziału z rejestru)

Tabela 12. Liczba pacjentów na poszczególnych oddziałach w latach 2020-2024

Lp.	Oddział	Przyjęto do oddziału w latach				
		2020	2021	2022	2023	2024
1	Oddział Chorób Wewnętrznych	1164	944	964	926	1025
2	Oddział Pediatryczny	393	440	685	579	678
3	Oddział Chirurgii Ogólnej	1163	1372	1603	1798	1833
4	Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii	23	40	45	36	42
5	Oddział Położniczo-Ginekologiczny	1291	1304	1410	1310	1001
6	Oddział Ortopedyczny	1050	1170	1343	1403	1407
7	Oddział Neonatologiczny	369	242	294	248	75
8	SUMA Szpital	5453	5512	6344	6300	6061
9	Hospicjum Stacjonarne	198	202	180	169	115
10	Szpitalny Oddział Ratunkowy					9793

Źródło: Szpital Specjalistyczny Artmedik Sp. z o.o. w Jędrzejowie

Liczba pacjentów w latach 2020 i 2021 utrzymywała się na zbliżonym poziomie, w 2022 r. wzrosła o 832 pacjentów w stosunku do 2021 r., a następnie zmalała o 44 w stosunku do 2022 r. W roku 2024 r. przyjęto do szpitala o 239 pacjentów mniej w stosunku do roku poprzedniego.

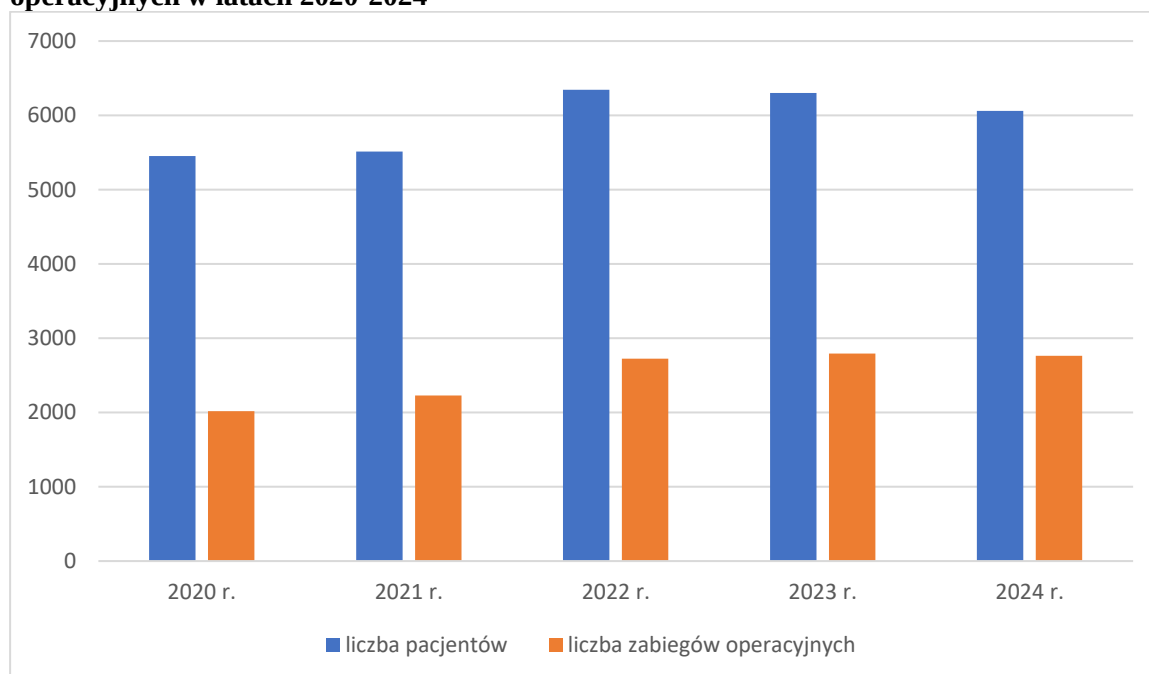
Tabela 13. Liczba wykonywanych zabiegów operacyjnych na poszczególnych oddziałach w latach 2020-2024

Oddział	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Oddział Urazowo-Ortopedyczny	1006	1061	1223	1269	1275
Oddział Chirurgii Ogólnej	631	841	1151	1217	1292
Oddział Położniczo-Ginekologiczny	142	172	147	145	144
Oddział Położniczo-Ginekologiczny (cięcia cesarskie)	238	153	202	164	51
RAZEM	2017	2227	2723	2795	2762

Źródło: Szpital Specjalistyczny Artmedik Sp. z o.o. w Jędrzejowie

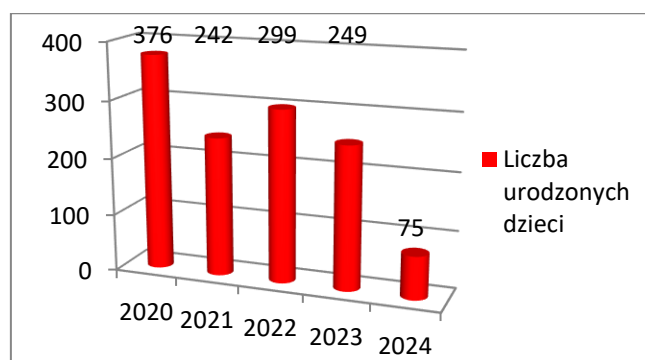
Liczba zabiegów operacyjnych ulega corocznie wahaniom, z tendencją wzrostową. Od 2022 r. utrzymuje się na zbliżonym poziomie, w 2024 r. wykonano o 33 zabiegi operacyjne mniej w stosunku do 2023 r.

Wykres 6. Porównanie liczby pacjentów szpitala do liczby przeprowadzonych zabiegów operacyjnych w latach 2020-2024

Liczba urodzonych dzieci w Szpitalu Specjalistycznym Artmedik Sp. z o.o. w 2024 r.: 75.

Wykres 7. Liczba urodzonych dzieci w Szpitalu Specjalistycznym w Jędrzejowie w latach 2020-2024

Z powyższego wykresu wynika, że liczba dzieci urodzonych w Szpitalu Specjalistycznym Artmedik Sp. z o.o. w latach 2020-2023 ulegała wahaniom i oscylowała w przedziale od 376 urodzeń do 242, w roku 2021 nastąpił duży spadek, o 134 urodzeń mniej w stosunku do 2020 r., w 2022 r. nastąpił wzrost o 57 urodzeń w stosunku do poprzedniego roku, a następnie w 2023 r. spadek liczby urodzeń o 50 w stosunku do poprzedniego roku. W 2024 r. urodziło się jedynie 75 dzieci, oddział położniczy został zamknięty w trakcie roku.

Tabela 14. Liczba zatrudnionych lekarzy z podziałem na specjalizacje w Szpitalu Specjalistycznym w Jędrzejowie w latach 2021-2024

Specjalizacja	Liczba zatrudnionych lekarzy			
	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Alergologii	3	1	1	1
Anestezjologia i Intensywna Terapia	16	17	12	11
Chirurgia ogólna	11	10	10	11
Chirurgia dziecięca	1	1	1	1
Chorób płuc	2	1	1	1
Chorób wewnętrznych	8	12	12	13
Urologii	4	4	3	3
Diabetologii	1	1	1	1
Hematologii	1	1	1	0
Kardiologii	2	2	2	2
Kardiologii dziecięcej	1	0	0	0
Neonatologii	1	1	1	1
Neurologii	1	3	2	2
Medycyny pracy	1	1	1	1
Okulistyki	3	3	3	2
Ortopedii i traumatologii	15	11	13	13
Otorynolaryngologii	1	2	2	2
Pediatrici	7	7	7	9
Położnictwa i ginekologii	21	18	18	8
Radiodiagnostyki	6	6	6	6
Razem	106	102	97	88

Tabela 15. Liczba zatrudnionych pielęgniarek i położnych w latach 2021-2024

Specjalizacja	Liczba zatrudnionych			
	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Pielęgniarki	180	214	187	190
Położne	28	28	30	30

Hospicjum Stacjonarne

W hospicjum stacjonarnym udzielane są świadczenia pacjentom cierpiącym na nieuleczalne postępujące schorzenia. Prowadzona jest opieka dla pacjentów onkologicznych w terminalnym okresie choroby nowotworowej.

Działalność hospicjum obejmuje:

- zwalczanie bólu trudnego do opanowania i innych objawów somatycznych,
- łagodzenie cierpień psychicznych, duchowych i socjalnych
- wspomaganie rodziny chorych w czasie trwania choroby, jak i w okresie osierocenia

Celem opieki paliatywnej, a zatem działalności hospicjum, jest poprawienie jakości życia chorych i ich rodzin. Opiekę paliatywną w Hospicjum sprawuje profesjonalny interdyscyplinarny zespół, w skład którego wchodzi : lekarze, pielęgniarki, psycholog, rehabilitant, pracownik socjalny, duchowny i personel pomocniczy.

W 2024 roku do hospicjum przyjęto 115 pacjentów, w trakcie roku zmarło 92 pacjentów.

Funkcjonowanie Szpitala w roku 2024

Szpital Specjalistyczny Artmedik Sp. z o.o. w Jędrzejowie, udzielając świadczeń medycznych finansowanych ze środków publicznych oraz prowadząc Szpitalny Oddział Ratunkowy, jest zobowiązany do przyjęcia każdego pacjenta w stanie zagrożenia życia i zdrowia. Szpital nie może odmówić leczenia z uwagi na problemy finansowe, kadrowe, czy wykonanie kontraktu, Szpital zawsze na pierwszym miejscu stawia leczenie i niesienie pomocy, później rozliczanie usług.

Rok 2024 charakteryzowały przede wszystkim problemy finansowe. Wzrost kosztów funkcjonowania lecznicy związany z kosztami pracy, cenami materiałów, środków ochrony indywidualnej i środków dezynfekcyjnych, oraz cen prądu i paliw, pogarszają bilans Szpitala, na co nakłada się brak regularnych refundacji przez NFZ wykonanych ponad limit określony w umowie świadczeń czyli tzw. nadwykonań, które notuje większość oddziałów i poradni w szpitalu.

Elementem silnie oddziałującym na finanse Szpitala jest wzrost przeciętnego poziomu cen w gospodarce i wyższe ceny na rynku paliwowo-energetycznym. Dostawcy materiałów i usług podnieśli ceny oferowanych Szpitalowi produktów, wzrost cen paliw przekłada się na olbrzymi wzrost kosztów ogrzewania szpitala w okresie zimowym i koszty transportu, natomiast rosnące ceny energii elektrycznej, powodują zwiększenie kosztów całej działalności leczniczej.

W roku 2024 wzrosła presja pracowników medycznych na wzrost wynagrodzeń, wyższe premie i dodatkowe świadczenia. Postulaty wzrostu wynagrodzeń nie są niczym nowym, jednak w obecnej sytuacji w ochronie zdrowia i rzeczywistości inflacyjnej w Polsce, negocjacje z pracownikami medycznymi, którzy żądają znaczącego wzrostu wynagrodzeń, zaostrzyły się. Większości środków przekazywanych z NFZ jako refundacja kosztów udzielonych świadczeń

opieki zdrowotnej jest przeznaczana na wypłatę wynagrodzeń dla personelu, resztę całkowicie pochłaniają pozostałe koszty funkcjonowania Szpitala i prowadzenie działalności leczniczej.

Poważnym i dotkliwym dla Naszego Szpitala problemem i zagrożeniem dla całego systemu opieki zdrowotnej jest brak pracowników medycznych. Deficyt kadr medycznych występujący w większości krajów, nie ominął Polski, gdzie szczególnie widoczny jest kilku regionach kraju, w tym w województwie świętokrzyskim. Kryzys zasobów kadrowych pogłębiła pandemia koronawirusa, która doprowadziła do zmian w strukturze zatrudnienia lekarzy w placówkach medycznych. Obserwujemy zjawisko rezygnacji lekarzy z pracy w leczeniu szpitalnym na rzecz pracy w podstawowej opiece zdrowotnej czy lecznictwie ambulatoryjnym. Wybór, jako miejsc pracy, placówek udzielających świadczeń w innym niż leczenie szpitalne rodzaju, związany jest z olbrzymim obciążeniem fizycznym i psychicznym pracowników oddziałów szpitalnych, w szczególności Oddziałów Ratunkowych czy internistycznych.

Samorząd Lekarski oraz eksperci rynku medycznego, zwracają uwagę na wysoką średnią wieku czynnych zawodowo lekarzy, nadmierne obciążenie pracą, warunki pracy w służbie zdrowia, stres, do tego w latach 2020 – 2022 doszły związane z epidemią czynniki takie jak zwiększone narażenie na zakażenie, braki sprzętowe, nieumiejętność radzenia sobie ze zwiększoną liczbą zgonów. Przedstawiciele lekarzy zgłaszają coraz więcej przypadków wypalenia zawodowego, czy zespołu stresu pourazowego wśród medyków.

W Polsce w 2023 roku liczba osób zatrudnionych w czterech kluczowych zawodach medycznych — lekarzy, pielęgniarek, położnych i dentystów — wyniosła 423 tys., co stanowi wzrost o ponad 5% w porównaniu do roku 2019, kiedy to bezpośrednią opiekę nad pacjentami sprawowało 401 tys. osób. Największy przyrost nastąpił w gronie lekarzy: liczba aktywnych zawodowo osób wzrosła o 16 tys., czyli o 13%. W różnych regionach kraju nasycenie runku jest odmienne. Mniej odczuwalne są braki lekarzy w dużych aglomeracjach, zwłaszcza w miastach posiadających ośrodki kształcenia. Największe problemy są w miastach powiatowych.

Luka pokoleniowa jest szczególnie widoczna wśród lekarzy niektórych specjalności. Z danych „Mapy potrzeb zdrowotnych” wynika, że najtrudniej będzie wypełnić lukę pokoleniową wśród internistów. W ciągu sześciu lat (od 2020 r.) ubyć może 4 774 lekarzy chorób wewnętrznych. Tylu bowiem osiągnie w tym czasie uprawnienia emerytalne. Specjalizację ukończy natomiast tylko 2 679 lekarzy. Niewiele lepiej wygląda sytuacja, jeśli chodzi o pediatrów. Za sześć lat na emeryturę odejdzie 2 950, a dyplom specjalisty uzyska 2 173. Z danych Naczelnej Izby Lekarskiej wynika, że średnia wieku pediatri wynosi obecnie 61 lat, a internisty 59.

Komisja Młodych Lekarzy przy Naczelnej Radzie Lekarskiej potwierdza, że w POZ-ach przeważają lekarze w wieku przedemerytalnym. Do grona deficytowych specjalizacji, którym grozi dużych rozmiarów luka pokoleniowa, zaliczają się też: chirurgia ogólna (1 657 specjalistów odejdzie na emeryturę, 1 064 ukończy specjalizację), ginekologia i położnictwo (1 509 odejdzie na emeryturę, 1 252 ukończy specjalizację).

Brakuje lekarzy geriatrów, w województwie świętokrzyskim w roku 2024 było 5 czynnych lekarzy tej specjalności.

Szpital Specjalistyczny Artmedik Sp. z o.o. prowadzi jedyną w powiecie jędrzejowski poradnię Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej. Od czasu zniesienia obostrzeń wprowadzonych w związku z pandemią COVID-19, notujemy znaczące zwiększenie liczby porad lekarskich udzielanych w ramach tej opieki. Problem nie jest nowy, zauważyliśmy jednak, że wśród Pacjentów NiŚOZ dominują Pacjenci z terenu miasta Jędrzejowa i jedynie kilku gmin w powiecie.

W większości dni pracujących, już po godzinie 17, zaczyna tworzyć się kolejka Pacjentów oczekujących na rozpoczęcie udzielania świadczeń w Poradni. Średnio 91 % wszystkich porad lekarskich w dni powszednie udzielanych jest w godzinach od 18:00 do 24:00, a zdarzają się dni, że w tych godzinach udzielanych jest 100 % wszystkich porad. Lekarze na dyżurach w PNiŚOZ często przyjmują po kilkadziesiąt osób, zdarzają się dni, że liczba Pacjentów przekracza 100 osób. Odmowa, lub zwrócenie uwagi na nieadekwatny powód zgłoszenia się Pacjenta do Poradni, często powoduje niezadowolenie. Sam fakt oczekiwania w kolejce na udzielenie świadczenia bywa powodem agresji słownej, kierowanej przez pacjentów lub członków ich rodzin w stronę personelu medycznego. Pacjenci często wywierają presję na lekarzy związaną z kolejnością przyjęć lub zakresem świadczeń. Poradnia prowadzi także opiekę wyjazdową i świadczenia udzielane w domu Pacjenta oraz w godzinach od 18:00 do 08:00 oraz w dni wolne, lekarz ma obowiązek stwierdzić zgon osoby zmarłej na terenie działania Poradni, co w naszym przypadku oznacza cały powiat jędrzejowski. Z powodu trudnych warunków pracy Szpital nie może znaleźć chętnych lekarzy do dyżurowania w Poradni. Zdarzyło się, że „nowy” lekarz, zrezygnował całkowicie z pracy w Naszej Poradni po jednym lub dwóch dyżurach. Problemy kadrowe są przyczyną zdarzających się przerw w udzielaniu świadczeń lekarza w Poradni. Pragniemy jednak podkreślić, że Poradnia nie jest nigdy zamykana, zawsze udzielane są świadczenia pielęgniarские, ponadto w zakresie nocnej i świątecznej pomocy nie obowiązuje rejonizacja.

Na złą sytuację finansową Szpitala mają wpływ z jednej strony w/w czynniki i inflacja w Polsce, a z drugiej polityka finansowa NFZ, wskutek której Szpital traci płynność finansową. Narodowy Fundusz Zdrowia nie płaci regularnie za wszystkie wykonane świadczenia, wskutek

czego koszty szpitala przekraczają miesięczne wpływy z NFZ. Nieregularne płatności za wykonane świadczenia nielimitowane (endoprotezoplastyka, badania TK, RM, świadczenia w poradniach), oraz za świadczenia wykonane ponad limit określony w umowie w pozostałych zakresach, powodują, że Szpital otrzymuje z NFZ „wyrównania” średnio raz na kwartał, jednak koszty działalności ponosi stale, co skutkuje zadłużaniem się lecznicy u kontrahentów i nieterminowym regulowaniem płatności.

W nowy rok 2025, Szpital Specjalistyczny Artmedik Sp. z o. o. wszedł mając zadłużenie u kontrahentów i zaległości w płatnościach oraz jednocześnie niezapłacone przez Narodowy Fundusz Zdrowia świadczenia o wartości ponad 2,5 mln zł. (wykonane w roku 2024 r). Do dnia dzisiejszego NFZ zalega Szpitalowi prawie 1 mln zł za świadczenia nielimitowane wykonane w Poradniach Specjalistycznych w IV kwartale 2024 r. oraz za świadczenia w hospicjum wykonane w I kwartale 2024 r.

W roku 2025, na koniec lutego 2025 r. niezapłacone przez Narodowy Fundusz Zdrowia nadwykonania już za rok bieżący wyniosły 997 191,68 zł wg prognozy, na koniec I kwartału przekroczą 1,5 mln zł. Taki system finansowania generuje dodatkowe niepotrzebne koszty w postaci kar umownych, odsetek czy kosztów egzekucyjnych, których można by było uniknąć pod warunkiem otrzymywania regularnych płatności z Funduszu.

Nieregularne płatności z NFZ nie sprzyjają rozwojowi placówki, inwestowaniu, zakupom sprzętu medycznego, wykonywaniu większych prac remontowych czy planowaniu wydatków. Mimo wszystko, Szpital w ostatnich latach, podjął się inwestycji w infrastrukturę, przeprowadził remont i modernizację pomieszczeń, oraz dokończył budowę nowego pawilonu. Oddano do użytku nowy budynek z lądowiskiem na dachu.

Wykonanie instalacji PPOŻ lądowiska – koszt 1 345 620,00 zł

Wymiana lamp na salach operacyjnych – koszt około 375 000,00 zł

Przeniesiono Aptekę szpitalną do nowej lokalizacji.

Rozpoczęto generalny remont oddziału pediatrycznego.

Rozpoczęto remont pomieszczeń poradni chirurgicznej i ortopedycznej.

Cały czas inwestujemy w poprawę zagospodarowania terenu wokół budynków.

W roku 2024 w ramach realizacji inwestycji pn. „Poprawa jakości i dostępności świadczeń zdrowotnych udzielanych przez Szpitalny Oddział Ratunkowy Szpitala Specjalistycznego Artmedik Sp. z o. o. w Jędrzejowie oraz badań diagnostycznych wykonywanych w pracowniach współpracujących z SOR poprzez doposażenie podmiotu leczniczego w nowoczesny sprzęt medyczny oraz wymianę urządzeń i modernizację części pomieszczeń został wyremontowany oraz doposażony Szpitalny Oddział Ratunkowy

oraz Pracownie Diagnostyczne - Zakup sprzętu medycznego, wymiana windy oraz modernizacja pomieszczeń – koszt 9 432 428, 13 zł

Szpital Specjalistyczny Artmedik Sp. z o. o. w Jędrzejowie w roku 2024 złożył wniosek o dofinansowanie inwestycji „Przebudowa budynku szpitala celem utworzenia Oddziału Geriatrycznego oraz Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Szpitalu Specjalistycznym Artmedik Sp. z o. o. w Jędrzejowie”. Wartość projektu planowanego do realizacji w latach 2025-2026 wynosi 20 210 291,82 zł.

W roku 2025 planujemy rozpocząć w/w inwestycję, oraz złożyć wniosek o dofinansowanie termomodernizacji Szpitala oraz ubiegać się o środki finansowe w ramach Krajowego Planu Odbudowy i innych programów na doposażenie placówki, remonty, wymianę łóżek.

3.7. Stacja Dializ

Dializa to praca dla organizmu, którą zwykle wykonują nerki. To zabieg, podczas którego wykonywane są dwie najważniejsze funkcje nerek tj. usuwane są produkty przemiany materii oraz nadmiar wody z organizmu. Pacjenci ze schyłkową niewydolnością nerek nie mogliby żyć bez dializy z powodu nagromadzenia toksyn we krwi.

Od marca 2008 r. w Jędrzejowie funkcjonuje nowoczesne Centrum Dializ Fresenius, które jest zlokalizowana przy ul. Małogoskiej 27., tel. 41 3861508 Stacja od 2010 r. funkcjonuje w ramach ogólnopolskiej sieci prowadzonej przez Fresenius Nephrocare Polska Sp. z o.o. W strukturach Stacji funkcjonuje także Poradnia Nefrologiczna.

Stacja jest czynna od poniedziałku do soboty w godz. 7.00-23.00. Liczba dializowanych pacjentów w 2024 r. wynosiła – 108.

Wykres 8. Liczba dializowanych pacjentów w latach 2020 – 2024

Jak wynika z wykresu 6, liczba dializowanych pacjentów w 2024 r. zwiększyła się o 5 w porównaniu z 2023 r.

3.8. Funkcjonowanie aptek na terenie Powiatu Jędrzejowskiego

Ważną rolę w zaspokojeniu potrzeb zdrowotnych ludności spełniają również apteki. Na terenie Powiatu Jędrzejowskiego funkcjonowało 19 aptek, w tym 8 w Jędrzejowie. Nadmienić należy, że w czterech gminach naszego powiatu nie ma aptek tj.: w Imielnie, Nagłowicach, Oksie i Słupi (funkcjonują tam punkty apteczne). Działalność ww. placówek w pełni zabezpiecza potrzeby mieszkańców w dostępności do zakupu leków i innych artykułów farmaceutycznych.

W 2024 r. w porze nocnej oraz niedziele, święta i dni wolne od pracy dyżur pełniła
APTEKA PLUS ARTMEDIK Sp. z o.o. w Jędrzejowie, ul. Małogoska 25

Tabela 16. Wykaz i godziny pracy aptek w 2024 r.

Lp	NAZWA APTEKI	DANE KONTAKTOWE	GODZINY PRACY
1.	Apteka Plus ul. Małogoska 25 28-300 Jędrzejów	tel. 41 386 47 75; 697 806 898 e-mail: jedrzejow@plusapteka.pl	codziennie całą dobę
2.	Apteka Prywatna ul. Jana Pawła II 36 28-300 Jędrzejów	tel. 41 386 12 87 e-mail: aptekajanapawlaii@wp.pl	codziennie: 7.30-21.30
3.	Apteka „Codzienna” Pl. Tadeusza Kościuszki 20 28-300 Jędrzejów	tel. 41 386 12 47; 608 258 173 e-mail: jedrzejow.kosciuszki@codzienna.eu	poniedziałek-sobota: 7.30-20.00
4.	Apteka Auris ul. Bolesława Chrobrego 2 28-300 Jędrzejów	tel. 579 499 034 e-mail: aptekaaauris@wolfarma.pl	poniedziałek-piątek: 8.00-19.00 sobota: 8.00-14.00
5.	Apteka CEF@RM 36,6 ul. Bolesława Chrobrego 4 28-300 Jędrzejów	tel. 41 386 16 30 e-mail: 81@cefarm36.pl	poniedziałek-piątek: 7.30-20.00 sobota: 7.30-14.30
6.	Apteka Niezapominajka dla całej rodziny ul. 11 Listopada 24 28-300 Jędrzejów	tel. 788 671 135 e-mail: 11listopada.jedrzejow@apteka-niezapominajka.pl	poniedziałek-sobota: 7.30-20.00
7.	Apteka Słoneczna ul. Mieszka I 10A 28-300 Jędrzejów	tel. 41 241 84 18; 607 583 533 e-mail: apteka.abiegacz@wp.pl	poniedziałek-piątek: 8.00-20.00 sobota 8.00-15.00
8.	Apteka Gemini ul. Władysława Reymonta 11/R2 28-300 Jędrzejów	tel. 41 277 11 42 e-mail: jedrzejowreymonta@aptekgemini.pl	poniedziałek-piątek: 8.00-20.00 sobota: 8.00-18.00 niedziela handlowa 8.00-16.00
9.	Apteka Prywatna Raków 37A 28-300 Jędrzejów	tel. 41 385 90 11 e-mail: apteka.rakow@op.pl	poniedziałek-piątek: 8.00-16.00 sobota: 8.00-12.00
10.	Apteka Zdrowie ul. kpt Stanisława Jaszowskiego 1 28-366 Małogoszcz	tel. 41 314 35 75 e-mail: sprawy_malogoszcz@zdrowieapteki.pl	poniedziałek-piątek: 8.00-18.00 sobota: 8.00-14.00
11.	Apteka Niezapominajka dla całej rodziny ul. kpt Stanisława Jaszowskiego 2 28-366 Małogoszcz	tel. 41 243 40 13 e-mail: jaszowskiego.malogoszcz@apteka-niezapominajka.pl	poniedziałek-piątek: 8.00-18.00 sobota: 8.00-14.00

12.	Apteka Codzienna ul. Leśna 7 28-340 Sędziszów	tel. 41 381 18 70 e-mail: sedziszow.lesna@codzienna.eu	poniedziałek-piątek: 8.00-20.00 sobota: 7.00-15.00 niedziele i święta w miesiącach: luty, maj, sierpień, listopad w godz. 8.00-13.00
13.	Apteka Oś. Na Skarpie 17 28-340 Sędziszów	tel. 41 381 18 50 e-mail: aptgolec@gmail.com	poniedziałek-piątek: 7.30-17.00 sobota: 7.30- 13.00 niedziele i święta w miesiącach: styczeń, kwiecień, lipiec, październik w godz. 8.00-13.00
14.	Apteka Auris Oś. Na Skarpie 19/15 28-340 Sędziszów	tel. 41 381 00 04 e-mail: aptekasedziszowkupska@gmail.com	poniedziałek-piątek: 7.30-19.30 sobota: 7.30-14.00 niedziela 8.00-14.00 święta w miesiącach: marzec, czerwiec, wrzesień, grudzień w godz. 8.00-14.00
15.	Apteka – Nova Sędziszów ul. Przemysłowa 1 28-340 Sędziszów	tel. 794 413 485; 519 144 641 e-mail: marcin.kaja1980@gmail.com	poniedziałek-piątek: 8.00-20.00 sobota: 8.00-14.00
16.	Apteka Kolorowa ul. Dworcowa 23 28-340 Sędziszów	tel. 733 595 255; 664 765 477 e-mail: kolorowaapteka5@gmail.com	poniedziałek-piątek: 7.30-20.00 sobota: 8.00-15.00
17.	Rh Plus Apteka Sobków w Rynku ul. Kielecka 31 28-305 Sobków	tel. 530 044 126 e-mail: aptekasobkowrynek@op.pl	poniedziałek-piątek: 8.00-18.00 sobota: 8.00-14.00
18.	Apteka CEF@RM 36,6 ul. Ariańska 14 28-330 Wodzisław	tel. 41 380 60 25 e-mail: 82@cefarm36.pl	poniedziałek-piątek: 7.30-19.00 sobota: 8.00-13.00
19.	Apteka ul. Kościelna 1 28-330 Wodzisław	tel. 41 380 50 21; 607 045 345 e-mail: aptwodzislaw@gmail.com	poniedziałek: 7.30-19.00 wtorek-piątek: 8.00-19.00 sobota: 8.00-14.00

IV. Sytuacja zdrowotna mieszkańców Powiatu Jędrzejowskiego

4.1. Stan zdrowia mieszkańców Powiatu Jędrzejowskiego

Tabela 17. Najczęściej występujące schorzenia z podziałem na płeć i wiek w Szpitalu Specjalistycznym w Jędrzejowie w 2024 r.

Lp.	Grupy chorobowe	Wszyscy				Mężczyźni				Kobiety			
		Ilość	<=14 lat	15-64 lat	>64 lat	Ilość	<=14 lat	15-64 lat	>64 lat	Ilość	<=14 lat	15-64 lat	>64 lat
1	Choroby zakaźne i pasożytnicze	530	403	72	55	274	211	39	24	256	192	33	31
2	Nowotwory	903	1	522	380	397	0	210	187	506	1	312	193
3	Choroby krwi	245	8	48	189	110	4	22	84	135	4	26	105
4	Zaburzenia wydzielania wewnętrznego stanu odżywiania i	360	14	126	220	155	8	62	85	205	6	64	135

	przemiany metabolicznej												
5	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	200	1	161	38	159	0	134	25	41	1	27	13
6	Choroby układu nerwowego	259	8	170	81	137	5	94	38	122	3	76	43
7	Choroby oka i ucha	28	10	10	8	13	8	4	1	15	2	6	7
8	Choroby układu krążenia	2087	4	484	1599	1036	3	292	741	1051	1	192	858
9	Choroby układu oddechowego	1121	500	271	350	589	276	125	188	532	224	146	162
10	Choroby układu trawiennego	1397	30	719	648	706	15	397	294	691	15	322	354
11	Choroby skóry i tkanki podskórnej	228	23	136	69	121	11	83	27	107	12	53	42
12	Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej	1102	12	531	559	484	7	275	202	618	5	256	357
13	Choroby układu moczowo-płciowego	1080	28	590	462	256	10	90	156	824	18	500	306
14	Ciąża, poród, połóg	313	0	313	0	0	0	0	0	313	0	313	0
15	Niektóre stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	20	20	0	0	11	11	0	0	9	9	0	0
16	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje	2	2	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0
17	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań	2118	288	1140	690	877	147	435	295	1241	141	705	395
18	Urazy, zatrucia	3611	60	2474	1077	2114	32	1647	435	1497	28	827	642
19	Czynniki wpływające na stan zdrowia i kontakt ze służbą zdrowia	199	69	75	55	83	33	30	20	116	36	45	35

20	Brak opisu	53	17	9	27	30	13	5	12	23	4	4	15
21	Ogólna liczba hospitalizacji pacjentów z daną grupą chorobową	15856	1498	7851	6507	7554	796	3944	2814	8302	702	3907	3693
Jeden Pacjent może mieć zarejestrowaną jedną lub kilka grup chorobowych													

Źródło: Wg danych uzyskanych z Szpitala Specjalistycznego w Jędrzejowie

Z tabeli 14 wynika, iż najczęściej występującymi schorzeniami leczonymi u mieszkańców Powiatu Jędrzejowskiego w Szpitalu Specjalistycznym były **urazy i zatrucia, nieprawidłowe wyniki badań, choroby układu krążenia oraz choroby układu trawiennego, układu moczowo-płciowego i nowotwory** które występują częściej u kobiet niż u mężczyzn.

Tabela 18. Najczęściej występujące schorzenia w poszczególnych Gminach Powiatu Jędrzejowskiego w 2024 r.

Lp.	Nazwa Ośrodka Zdrowia	Nazwa schorzenia
1.	Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Jędrzejowie	- choroby układu mięśniowo-szkieletowego i tkanki łącznej - choroby układu krążenia - choroby obwodowego układu nerwowego - choroby układu oddechowego - zaburzenia wydzielania wewnętrznego - urazy i zatrucia - choroby układu pokarmowego - nowotwory
2.	Miejsko- Gminny Zespół Ośrodków Zdrowia w Małogoszczu	- choroby układu krążenia i ich powikłania - choroby górnych dróg oddechowych
3.	Miejsko-Gminny Ośrodek Zdrowia w Sędziszowie	- nieżyt oskrzeli, dychawice oskrzelowe - choroby układu krążenia - cukrzyca - choroby układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej - choroby obwodowego układu nerwowego - choroby obwodowego układu nerwowego
4.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Imielnie	- choroby serca i układu krążenia - infekcja COVID-19 i powikłania po infekcjach - choroby układu oddechowego - choroby onkologiczne - choroby układu kostno-stawowego
5.	PRO-MED A.Góra-Pazera, M. Rudnicki Spółka Jawna w Nagłowicach	- schorzenia układu krążenia - infekcje układu oddechowego - choroby układu ruchu - przewlekłe choroby układu oddechowego - schorzenia onkologiczne - cukrzyca - otyłość dorosłych i dzieci
6.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Lekarska MULTIMED Sp. z o.o. w Oksie	- choroby układu krążenia - cukrzyca - przewlekłe choroby układu trawiennego - choroby układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej - choroby układu oddechowego - choroby układu moczowo-płciowego

		▪ choroby skóry i tkanki podskórnej ▪ choroby ucha
7.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Lekarska „Euromed” w Słupi	▪ cukrzyca insulinozależna ▪ samoistne nadciśnienie ▪ zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa
8.	Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sobkowie	▪ grypa ▪ covid-19 ▪ przewlekły nieżyt oskrzeli ▪ alergię dychawica oskrzelowa ▪ choroba nadciśnieniowa ▪ choroby układu mięśniowo-kostnego, obwodowego układu nerwowego i układu krążenia ▪ cukrzyca ▪ choroby tarczycy ▪ otyłość ▪ nowotwory
9.	Gminny Ośrodek Zdrowia w Wodzisławiu	▪ choroby układu krążenia ▪ choroby układu ruchu

Zródło: Wg danych uzyskanych z poszczególnych gmin i ośrodków zdrowia

4.2. Wybrane zagadnienia z sytuacji epidemiologicznej w Powiecie Jędrzejowskim

W 2024 roku przeprowadzono **119** kontroli z zakresu: programu szczepień ochronnych, procedur dotyczących zapobiegania chorobom zakaźnym w miejscu pracy, prowadzenia dokumentacji kontroli wewnętrznych, oceny pomieszczeń podmiotów leczniczych, dezynfekcji i sterylizacji.

Zarejestrowano **1380** przypadków zachorowań na choroby zakaźne, w tym **372** potwierdzonych przypadków zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2.

Przeprowadzono **696** dochodzeń epidemiologicznych.

Na terenie powiatu znajdują się **42** autoklawy (2 - szpital, 11 – ośrodki zdrowia, 29 – indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie), które służą do sterylizacji narzędzi i sprzętu medycznego, wszystkie sprawne.

Autoklawy są kontrolowane wewnętrznie przez użytkowników testami chemicznymi, fizycznymi oraz biologicznymi jeden raz w miesiącu. Zewnętrzna kontrola dokonywana w ramach nadzoru sanitarnego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Jędrzejowie, przeprowadzana jest tylko w szczególnych przypadkach na przykład naruszenia łańcucha sterylności. Podmioty lecznicze używają środków dezynfekcyjnych dopuszczonych przez Ministerstwo Zdrowia (każdy środek dezynfekcyjny posiada kartę charakterystyki) i stosowane są zarówno do powierzchni, narzędzi medycznych jak i rąk.

W nadzorowanych podmiotach leczniczych są opracowane i wdrożone odpowiednie procedury postępowania w czasie epidemii/stanu zagrożenia epidemicznego, pracownikom służby zdrowia zapewniono obowiązujące środki ochrony osobistej i środki dezynfekcyjne.

Wykonawstwo w zakresie obowiązkowych szczepień ochronnych jest nadal na dobrym poziomie. Do nadzorowanych Punktów Szczepień wydano **10063** preparatów szczepionkowych.

W 2024 roku w ramach Powszechnego Programu Szczepień HPV odbyły się liczne spotkania pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej pionów Oświaty

Zdrowotnej, Higieny Dzieci i Młodzieży oraz pionu Przeciwpidemicznego z uczniami, rodzicami i dyrekcją szkół na terenie powiatu jędrzejowskiego. Zorganizowano również konferencję „Szczepmy się przeciwko HPV” na którym głównym prelegentem był dr n. med. Leszek Smorąg. Specjalista ginekologii, położnictwa i ginekologii onkologicznej. Od 15 października 2024 roku ruszył również program bezpłatnych szczepień przeciw krztuścowi dla kobiet w ciąży realizowany w przychodniach podstawowej opieki zdrowotnej. O szczegółach programu mieszkańcy regionu mogli dowiedzieć się między innymi za pośrednictwem informacji umieszczanych w social mediach Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jędrzejowie.

W 2024 roku z powodu zagrożenia powodziami związanymi z możliwością występowania ekstremów pogodowych przeprowadzono dodatkowe kontrole u nosicieli duru brzuszego (nie stwierdzono zagrożeń).

W 2024 roku na terenie powiatu jędrzejowskiego nie wystąpiły ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową.

W ocenie stanu zdrowotnego ludności ważny miernik stanowi natężenie chorób zakaźnych, których poziom uzależniony jest od efektywności działania służby zdrowia przez stosowanie szczepień ochronnych oraz od stanu higieny i zachowań zdrowotnych ludności.

Tabela 19. Choroby zakaźne w powiecie w latach 2020-2024

Lp.	Choroba zakaźna	2020	2021	2022	2023	2024
1.	Salmonellozy – zatrucia pokarmowe	9	5	13	15	11
2.	Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe, niezbyt jelitowy wywołany przez rotawirusy	6	8	43	15	59
3.	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe u dzieci do lat 2	4	9	11	5	31
4.	Choroba meningokokowa – zapalenie opon mózgowych	0	0	0	0	0
5.	Borelioza z Lyme	0	0	0	19	25
6.	Wirusowe zapalenie wątroby typu „B”- przewlekłe	0	0	0	0	0
7.	Wirusowe zapalenie wątroby typu „C”	0	0	0	0	0
8.	Krztusiec	0	0	0	0	8
9.	Ospa wietrzna	100	187	290	247	264
10.	Różyczka	0	0	0	0	0
11.	Świnka	0	0	0	0	0
12.	Kleszczowe zapalenie mózgu	1	0	1	0	0

Ponadto w roku **2024** zarejestrowano przypadki chorób zakaźnych:

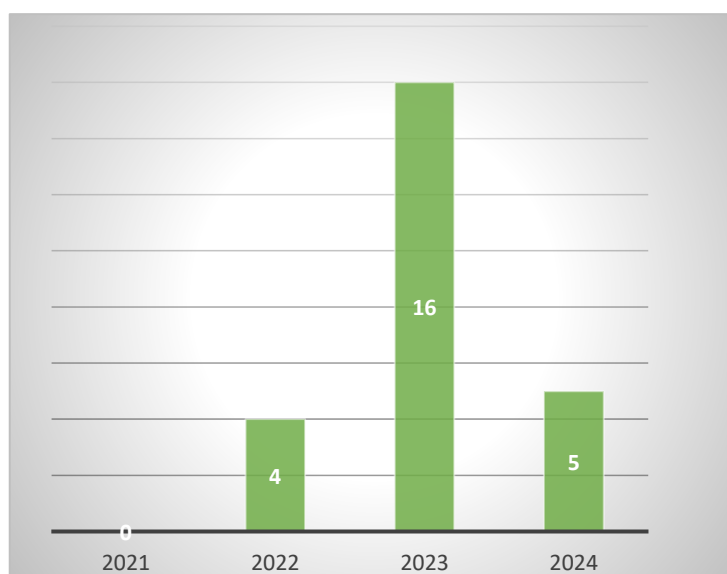
- płonica/szkarlatyna – **75**
- wirusowe zakażenie jelitowe wywołane przez norowirusy – **31**
- wirusowe zakażenie jelitowe inne określone – **4**
- wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone – **12**
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *clostridium difficile* – **27**
- wirusowe zapalenie opon mózgowych – **1**
- zapalenie opon mózgowych i inne nieokreślone – **1**
- styczność i narażenie na wściekliznę, potrzeba szczepień – **23**
- zatrucie jadem kiełbasianym- **1**
- grypa – 276
- **zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) - 359**
- **RSV- 47**

Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu chorób zakaźnych u ludzi (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1284) oraz Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 338) nakładają na osoby ze stycznością obowiązek poddania się badaniom i jednocześnie dają uprawnienia organom inspekcji sanitarnej do prowadzenia nadzoru epidemiologicznego. Pozwala to na szersze niż w latach wcześniejszych badanie osób z kontaktu z chorymi na gruźlicę. Badania te prowadzą organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej z udziałem lekarzy. Badanie osób z kontaktu przebiega zgodnie z regułami ustalonymi przez międzynarodowe grupy ekspertów i obejmuje badanie lekarskie, testy immunologiczne wykrywające zakażenie prątkiem gruźlicy (próba tuberkulinowa lub test IGRA) i badanie radiologiczne klatki piersiowej.

W 2024 roku zarejestrowano 5 przypadków gruźlicy.

W latach ubiegłych: w 2023 r. zarejestrowano 16 przypadków gruźlicy, w 2022 r. zarejestrowano 4 przypadki gruźlicy, w 2021 r. nie zarejestrowano przypadków gruźlicy, w 2020 r. zarejestrowano 5 przypadków gruźlicy, w 2019 r. zarejestrowano 13 przypadków gruźlicy, w 2018 r. zarejestrowano 15 przypadków gruźlicy.

Wykres 9. Liczba przypadków gruźlicy w latach 2021 – 2024

Sytuacja epidemiologiczna na terenie powiatu jędrzejowskiego włączając placówki oświatowe oraz zakłady opieki zdrowotnej w roku 2024 była stabilna.

4.3. Programy profilaktyczne realizowane i finansowane przez NFZ

Programy profilaktyki zdrowotnej to zaplanowane, szerokie działania z zakresu opieki zdrowotnej, które są skuteczne, bezpieczne i uzasadnione. Zawierają one konkretne cele i określają termin w jakim mają zostać osiągnięte. Dotyczą całej lub określonej grupy pacjentów.

W ramach programów profilaktycznych realizowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia osoby ubezpieczone mogą korzystać z bezpłatnych badań. Dzięki temu chorobę można wykryć chorobę już wtedy, gdy jeszcze nie daje żadnych odczuwalnych objawów. Można ją wówczas wyleczyć stosunkowo łatwo i szybko.

Bezpłatnie badania można wykonać w tych zakładach opieki zdrowotnej, które podpisały umowę z NFZ na udział w programie. Wystarczy zgłosić się osobiście lub umówić telefonicznie z wybraną placówką i ustalić dogodny termin wizyty.

Dla kobiet realizowane są bezpłatne badań profilaktycznych w ramach:

- **Programu profilaktyki raka piersi** – przeznaczony jest dla ubezpieczonych kobiet w wieku od 45 do 74 lat, które przez ostatnie dwa lata nie miały wykonywanej mammografii oraz do tych, które otrzymały pisemne wskazania do wykonywania ponownego badania mammograficznego po upływie 12 miesięcy. Kobiety młodsze niż 45 lat i starsze niż 74 lat mogą korzystać z mammografii w ramach porady udzielonej przez lekarza w ambulatoryjnej opiece specjalistycznej.

Badania w ramach programu można wykonać:

– co dwa lata,

– co rok w przypadku:

kobiet, które po 5 latach od leczenia chirurgicznego raka piersi pozostają w trakcie uzupełniającej hormonoterapii (HT);

kobiet, które zakończyły leczenie raka piersi i 5-letni proces monitorowania po zakończonym leczeniu.

Kogo program nie dotyczy:

- osób zakwalifikowanych do świadczenia „Opieka nad rodzinami wysokiego, dziedzicznie uwarunkowanego ryzyka zachorowania na raka piersi lub raka jajnika” realizowanego w ramach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej;
 - osób zakwalifikowanych do świadczenia „kompleksowej opieki onkologicznej nad świadczeniobiorcą z nowotworem piersi”;
 - osób posiadających rozpoznane raka piersi, które są w trakcie leczenia, procesu monitorowania do 5 lat po zakończonym leczeniu.
-
- **Programu profilaktyki raka szyjki macicy** – adresowany jest do kobiet w wieku 25-64 lat, które nie wykonywały badania cytologicznego w ciągu ostatnich 3 lat. U kobiet obciążonych czynnikami ryzyka (zakażonych wirusem HIV, przyjmujących leki immunosupresyjne, zakażone HPV) badanie wykonywane jest co 12 miesięcy. Kobiety młodsze niż 25 lat i starsze niż 59 lat, mogą skorzystać z badania cytologicznego w ramach porady udzielonej przez lekarza w ambulatoryjnej opiece specjalistycznej.

Program profilaktyki chorób układu krążenia (CHUK) skierowany jest do osób w wieku 35, 40, 45, 50 i 55 lat (w danym roku kalendarzowym), które w ciągu ostatnich 5 lat nie korzystały ze świadczeń udzielanych w ramach programu profilaktyki CHUK oraz:

- u których nie została dotychczas rozpoznana choroba układu krążenia’
- są obciążone czynnikami ryzyka (płeć męska, palenie tytoniu, nadciśnienie tętnicze krwi, zaburzenia gospodarki lipidowej, niska aktywność ruchowa, nadwaga i otyłość, upośledzona tolerancja glukozy, nadmierny stres, nieracjonalne odżywianie się).

Świadczenia w ramach programu udzielane są bez skierowania, przez wszystkich lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej. Pacjent może skorzystać z tego programu wyłącznie u lekarza, do którego jest zadeklarowany.

Program profilaktyki chorób odtytoniowych (w tym POCHP) skierowany jest osób ubezpieczonych, które ukończyły 18 lat i nie korzystały z programu w ciągu ostatnich 36 miesięcy.

Realizują go ci lekarze POZ, którzy podpisali stosowną umowę z NFZ. Nie obowiązuje rejonizacja.

Profilaktyka 40 PLUS to program badań profilaktycznych dla Polaków od 40. roku życia.

Każdy Polak, który w danym roku kończy 40 lat, ma dostęp do pakietu bezpłatnych badań diagnostycznych. Można je wykonać w wyznaczonych placówkach. Program funkcjonuje od 1 lipca 2021 r. Aby skorzystać z programu należy wypełnić ankietę w Internetowym Koncie Pacjenta (IKP). Po jej uzupełnieniu otrzymuje się e-skierowanie na pakiet badań. Profilaktyka 40 PLUS zakłada realizację badań diagnostycznych w formie pakietów dedykowanych oddzielnie dla kobiet i mężczyzn oraz pakietu wspólnego.

4.4. Honorowe Krwiodawstwo

Krwiodawstwo to oddawanie krwi przez osoby zdrowe na rzecz osób potrzebujących krwi lub jej składników. Odbiorcami są szpitale, kliniki oraz instytuty dokonujące skomplikowanych operacji, przeszczepów i innych zabiegów, do przeprowadzenia których krew jest niezbędna. Krew jest pobierana od pełnoletnich, zdrowych osób, które zadeklarują swoją dobrą wolę. Krwiodawstwo w Polsce jest oparte na zasadzie dobrowolnego i bezpłatnego oddawania krwi. Każda osoba, która chociaż raz oddała krew lub jej składniki, otrzymuje tytuł Honorowego Dawcy Krwi.

Krew pobierana jest od dawców krwi w Regionalnych Centrach Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa (RCKiK) i Oddziałach Terenowych. Donację poprzedza szereg badań: przebytych chorób (kwestionariusz), morfologia (szczegółowość badania zależy od rodzaju donacji) i badanie wstępne przeprowadzane przez lekarza.

W Powiecie Jędrzejowskim w 2024 r. odbyło się 47 akcji krwiodawstwa, uczestniczyło w nich 2273 dawców i oddano 1020,78 litrów krwi. W Starostwie Powiatowym zorganizowano 4 akcje honorowego krwiodawstwa, w trakcie których oddano 26,31 l. krwi.

Tabela 20. Akcje honorowego krwiodawstwa w 2024 r.

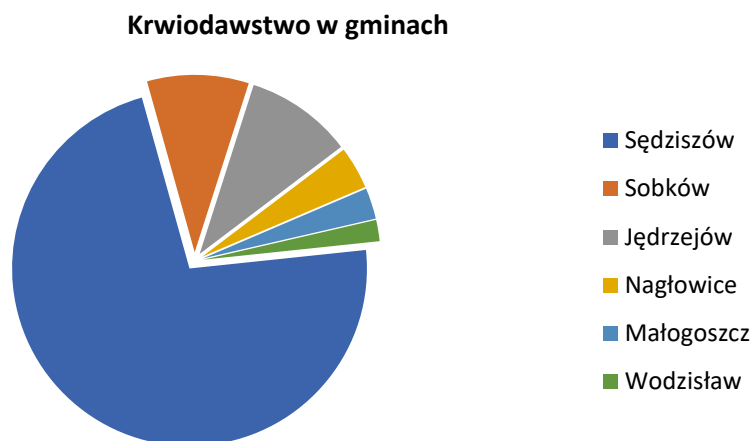
L.p.	Data	Miejscowość	Miejsce akcji	Liczba dawców	Litraż
1	10.01.	Jędrzejów	Fundacja Miska Zdzińska	15	6,75
2	11.01.	Sędziszów	Samorządowe Centrum Kultury	23	10,12
3	25.01.	Sędziszów	Samorządowe Centrum Kultury	62	27,90
4	1.02.	Jędrzejów	Starostwo Powiatowe	18	8,10
5	6.02.	Jędrzejów	Zespół Szkół Nr 2	34	15,30
6	8.02.	Sędziszów	Samorządowe Centrum Kultury	88	39,60
7	10.02.	Nagłowice	Gminny Ośrodek Kultury	12	5,40
8	17.02.	Sobków	Szkoła Podstawowa	42	18,90
9	22.02.	Sędziszów	Samorządowe Centrum Kultury	97	43,27
10	24.02.	Miąsowa	Zespół Placówek Oświatowych	26	11,70
11	7.03.	Sędziszów	Samorządowe Centrum Kultury	31	13,95
12	10.03.	Małogoszcz	Strażnica OSP	21	9,45
13	28.03.	Sędziszów	Samorządowe Centrum Kultury	66	29,70
14	11.04.	Sędziszów	Samorządowe Centrum Kultury	100	45,00
15	15.04.	Jędrzejów	Zespół Szkół Nr 2	43	19,35
16	17.04.	Jędrzejów	Starostwo Powiatowe	21	9,45
17	18.04.	Sędziszów	Samorządowe Centrum Kultury	54	24,30
18	21.04.	Wodzisław	Zespół Szkół	18	8,10
19	27.04.	Nagłowice	Gminny Ośrodek Kultury	26	11,70
20	9.05.	Sędziszów	Samorządowe Centrum Kultury	66	29,70
21	16.05.	Sędziszów	Samorządowe Centrum Kultury	37	16,65
22	6.06.	Jędrzejów	Starostwo Powiatowe	9	4,05
23	13.06.	Sędziszów	Samorządowe Centrum Kultury	111	49,80
24	27.06.	Sędziszów	Samorządowe Centrum Kultury	78	34,86
25	29.06.	Sędziszów	Baza TKR	7	3,15
26	30.06.	Sobków	Szkoła Podstawowa	142	63,90
27	13.07.	Nagłowice	Remiza OSP	14	6,30
28	18.07.	Sędziszów	Samorządowe Centrum Kultury	78	35,10
29	25.07.	Sędziszów	Samorządowe Centrum Kultury	37	16,65
30	8.08.	Sędziszów	Samorządowe Centrum Kultury	69	30,44
31	21.08.	Jędrzejów	Fundacja Miśka Zdzińska	10	4,50
32	22.08.	Sędziszów	Samorządowe Centrum Kultury	46	20,70
33	1.09.	Małogoszcz	Remiza OSP	43	19,35
34	5.09.	Sędziszów	Samorządowe Centrum Kultury	63	28,35
35	17.09.	Jędrzejów	Zespół Szkół Nr 2	33	14,85
36	19.09.	Sędziszów	Samorządowe Centrum Kultury	85	38,25
37	26.09.	Jędrzejów	Starostwo Powiatowe	11	4,71
38	28.09.	Nagłowice	Gminny Ośrodek Kultury	13	5,85
39	3.10.	Sędziszów	Samorządowe Centrum Kultury	79	35,55
40	17.10.	Sędziszów	Samorządowe Centrum Kultury	70	31,50
41	10.11.	Wodzisław	Szkoła Podstawowa	26	11,70
42	12.11.	Jędrzejów	Zespół Szkół Nr 2	28	12,60
43	14.11.	Sędziszów	Samorządowe Centrum Kultury	69	30,83
44	28.11.	Sędziszów	Samorządowe Centrum Kultury	71	31,95
45	5.12.	Sędziszów	Samorządowe Centrum Kultury	80	36,00
46	14.12.	Nagłowice	Gminny Ośrodek Kultury	23	10,35
47	19.12.	Sędziszów	Samorządowe Centrum Kultury	78	35,10
Razem				2573	1020,78

Źródło: Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Kielcach

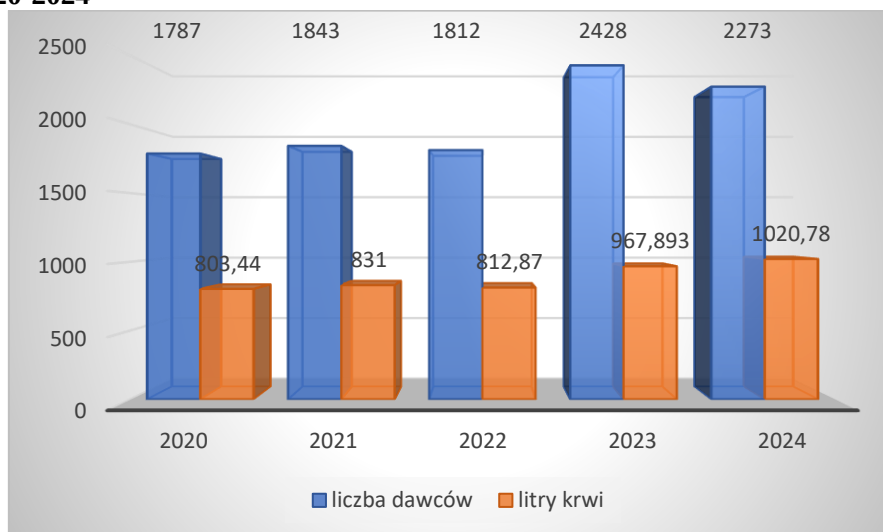
Z zestawienia wynika, że w ciągu 2024 r. w powiecie jędrzejowskim najwięcej krwi, bo aż 738,42 l. oddano w Sędziszowie, następnie w Jędrzejowie 99,66 l., w gminie Sobków 94,5 l, w Nagłowicach 39,60 l., w Małogoszczu 28,80 l. i Wodzisławiu 19,8 l..

Poniższy wykres obrazuje udział procentowy oddanej krwi w gminach powiatu jędrzejowskiego.

Wykres 10. Krwiodawstwo w gminach Powiatu Jędrzejowskiego w 2024 r.

Wykres 11. Liczba dawców krwi i oddanych litrów krwi w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2020-2024

Z wykresu wynika, że w latach 2020-2024 z roku na rok zwiększała się ilość organizowanych akcji honorowego krwiodawstwa na terenie powiatu oraz liczba honorowych dawców krwi i ilość zebranej krwi. W 2022 r. nastąpił minimalny spadek w liczbie krwiodawców oraz niewielki spadek w ilości zebranej krwi w stosunku do roku poprzedniego i w 2024 r. nastąpił niewielki spadek liczby krwiodawców w stosunku do roku poprzedniego, jednocześnie przy wzroście litrów oddanej krwi.

V. Zakończenie

Stan zdrowia mieszkańców regionu i jakość opieki medycznej w dużym stopniu świadczy o jego rozwoju cywilizacyjnym. System ochrony zdrowia w Powiecie Jędrzejowskim tworzy zróżnicowana struktura publicznych i niepublicznych podmiotów dostarczających świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, leczenia stacjonarnego. Jednostki samorządów terytorialnych na terenie Powiatu Jędrzejowskiego działają na rzecz poprawy stanu zdrowia społeczeństwa.

W najbliższych latach szczególną uwagę należy zwrócić na profilaktykę:

- chorób nowotworowych
- chorób układu krążenia
- choroby układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej
- cukrzycy
- promocję zdrowia w środowisku nauczania i wychowania.

W ostatnich latach zauważalne jest zahamowanie wieloletniego trendu poprawy stanu zdrowia ludności, mierzonego spadkiem współczynnika zgonów z przyczyn możliwych do uniknięcia (za pomocą zapobiegania lub leczenia) oraz długością życia w zdrowiu u mężczyzn. W obu tych miernikach odnotowujemy w ostatnich latach spowolnienie trendu obserwowanego do 2016 roku. Jest to jedna z głównych przyczyn nadal krótszej niż średnia w Unii Europejskiej, długość życia, zwłaszcza mężczyzn.

O zdrowie trzeba dbać, ale nie jest ono celem samym w sobie, wymaga ustawicznego promowania i kształtowania sprzyjającego stylu życia.

Zdrowie jest obok poziomu ekonomicznego kraju najważniejszym zasobem społeczeństwa dlatego prowadzenie racjonalnej polityki zdrowotnej powinno być jednym z priorytetów działań decydentów na wszystkich szczeblach administracji zarówno centralnej jak i samorządowej. Istnieje silna współzależność zdrowia populacji i rozwoju ekonomicznego kraju. Stałe monitorowanie sytuacji zdrowotnej w kraju ma istotne znaczenie dla oceny skuteczności realizacji polityki zdrowotnej i planowania odpowiednich działań prowadzących do utrzymania i poprawy zdrowia populacji co powinno przyczynić się do szybszego rozwoju kraju.

Problem starzenia się społeczeństwa staje się coraz bardziej istotnym problemem społecznym zarówno w kontekście opieki socjalnej, ochrony zdrowia, szeroko rozumianego zdrowia publicznego, jak również, a może przede wszystkim, w sensie rozumienia ekonomiki i stanu całości gospodarki. Zmiana proporcji demograficznych, brak widocznego wzrostu demograficznego, wpływają negatywnie na sytuację państwa, zarówno w wymiarze społecznym jak i ekonomicznym.

Największym wyzwaniem przed jakim musi stanąć system ochrony zdrowia w Polsce jest zapewnienie zastępowalności pokoleń kadr medycznych. Należy pamiętać, że jest to proces rozłożony w czasie. Efekt działań w tym kierunku widoczny będzie po ok. 10 latach od ich wdrożenia. Drugim istotnym problemem jest dostępność do świadczeń zdrowotnych. Długi czas oczekiwania przekłada się na zwiększone ryzyko komplikacji zdrowotnych dla pacjenta oraz wskazuje na niewydolność systemu ochrony zdrowia zwłaszcza na poziomie podstawowej opieki zdrowotnej.

Pandemia COVID-19 postawiła przed systemami ochrony zdrowia w Polsce i na świecie zupełnie nieoczekiwane wyzwania, z którymi, jak i ich skutkami, mierzymy się do tej pory. Wyzwaniem stało się nie tylko zwalczenie nowej, nieznanej i potencjalnie niezwykle niebezpiecznej choroby zakaźnej, ale i utrzymanie możliwie efektywnego funkcjonowania systemu dla wszystkich obywateli. Tym sposobem ostatnie lata wpłynęły nie tylko na nasze podejście do organizacji systemu ochrony zdrowia, ale i do oczekiwań, które przed nim są stawiane. Dodatkowym, do końca nie rozpoznanym jeszcze elementem, są odległe skutki zdrowotne epidemii.

Pandemia się nie skończyła. Jest i będzie odczuwana latami, nawet gdy nie będą już notowane nowe zakażenia. Niesie dalekosiężne skutki dla zdrowia i życia społecznego, polityki i gospodarki. Zwalczenie negatywnych skutków pandemii może wymagać większych wysiłków i nakładów niż walka z nią samą.

Opracował:
Stanisław Nawrot

VI. Spis tabel

Numer	Tytuł	Strona
Tabela 1	Liczba ludności w gminach Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2021-2024	8
Tabela 2	Liczba urodzeń w gminach Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2021-2024	9
Tabela 3	Liczba zgonów w gminach Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2021-2024	10
Tabela 4	Kształtowanie się sytuacji demograficznej w 2024 r. w ramach populacji powiatu	11
Tabela 5	Liczba zgonów w Szpitalu Specjalistycznym Artmedik Sp. z o.o. w Jędrzejowie w latach 2021-2024	13
Tabela 6	Najczęstsze przyczyny zgonów w latach 2021-2024 w Szpitalu Specjalistycznym Artmedik Sp. z o.o. w Jędrzejowie	14
Tabela 7	Wykaz publicznych i niektórych niepublicznych zakładów ochrony zdrowia udzielających świadczeń w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej na terenie powiatu	15
Tabela 8	Nocna i świąteczna opieka zdrowotna w Powiecie Jędrzejowskim w 2024 r.	18
Tabela 9	Wykaz placówek ambulatoryjnej opieki specjalistycznej realizujących świadczenia pakietu onkologicznego w 2024 r.	21
Tabela 10	Szpital realizujący świadczenia w ramach pakietu onkologicznego w 2024 r.	22
Tabela 11	Wykaz oddziałów szpitalnych w Szpitalu Specjalistycznym Artmedik Sp. z o.o. w Jędrzejowie wg stanu na dzień 31.12.2024 r.	23
Tabela 12	Liczba leczonych pacjentów oraz przeciętny pobyt chorego na poszczególnych oddziałach w latach 2020-2024	23
Tabela 13	Liczba wykonywanych zabiegów operacyjnych na poszczególnych oddziałach w latach 2020-2024	24
Tabela 14	Wykaz zatrudnionych lekarzy z podziałem na specjalizacje w Szpitalu Specjalistycznym w Jędrzejowie w latach 2021-2024	25
Tabela 15	Liczba zatrudnionych pielęgniarek i położnych w latach 2021-2024	25
Tabela 16	Wykaz i godziny pracy aptek w 2024 r.	31

Tabela 17	Najczęściej występujące schorzenia z podziałem na płeć i wiek w Szpitalu Specjalistycznym w Jędrzejowie w 2024 r.	32
Tabela 18	Najczęściej występujące schorzenia w poszczególnych gminach Powiatu Jędrzejowskiego w 2024 r.	34
Tabela 19	Choroby zakaźne w powiecie w latach 2020-2024	36
Tabela 20	Akcje honorowego krwiodawstwa w 2024 r.	40

VII. Spis wykresów

Numer	Tytuł	Strona
Wykres 1	Ludność Powiatu Jędrzejowskiego z podziałem na płeć w latach 2021-2024	9
Wykres 2	Liczba urodzeń w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2021-2024 z podziałem na płeć	10
Wykres 3	Liczba zgonów w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2021-2024 z podziałem na płeć	11
Wykres 4	Porównanie liczby urodzeń do liczby zgonów na terenie Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2021-2024	12
Wykres 5	Ruch naturalny ludności w Polsce	13
Wykres 6	Porównanie liczby pacjentów szpitala do liczby przeprowadzonych zabiegów operacyjnych w latach 2020-2024	24
Wykres 7	Liczba dzieci urodzonych w Szpitalu Specjalistycznym w Jędrzejowie w latach 2020-2024	24
Wykres 8	Liczba dializowanych pacjentów w latach 2020-2024	30
Wykres 9	Liczba przypadków gruźlicy w latach 2021-2024	37
Wykres 10	Krwiodawstwo w gminach Powiatu Jędrzejowskiego w 2024 r.	41
Wykres 11	Liczba zorganizowanych akcji i oddanych litrów krwi w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2020-2024	41